

Utorak, 22. jul 2003.

Svedok B-127

Svedok B-083

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak 9.05 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Grum (Groome).

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, pre nego što nastavim sa glavnim ispitivanjem, hteo bih da napravim neke izmene u zapisniku, a što je vezano za nešto što sam rekao prošle nedelje. Rekao sam da dokazni predmet Tužilaštva 505 ima 12 tabulatora. To je bila greška. U stvari, ima 17 tabulatora u tom dokaznom predmetu. Da bismo uštedeli vreme Tužilaštvo će da povuče tabulator 16 tako da taj tabulator nećemo da pokrijemo sa ovim svedokom. Gospodine, prekinuli smo jučerašnje svedočenje vašim opisom kada ste dobili legitimaciju VRS i rekli ste u svedočenju da to nije bila situacija samo sa vama. Želeo bih da vas pitam sledeće: da li ste znali da postoje oficiri koji su imali dvojne legitimacije? Ukoliko je to tačno, možete li da nam kažete kakvu vrstu legitimacija su ti oficiri imali?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče vojnih legitimacija, govorim o starješinama Vojske Republike Srpske koji su pripadali 30. kadrovskom centru, do 1996. godine postojala je samo legitimacija Jugoslavenske narodne armije, ovjerena od strane Vojske Jugoslavije, a posle 1996. godine uvodi se legitimacija Vojske Republike Srpske i od tada postoje dvojna dokumenta. U slučaju nekih kontrola znalo se koja se legitimacija pokazuje. Normalno da se pokazuje u Republici Srpskoj legitimacija koja je izdata od organa Vojske Republike Srpske i svi pripadnici, sve starješine koje su pripadale 30. kadrovskom centru imale su tu mogućnost. Pored toga, postojala je mogućnost još civilnih dokumenata, što možemo kasnije još to da obradimo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Upravo ću sada da vas pitam o tome. Opisali ste situaciju vezanu za vojne dokumente. Moje pitanje je sledeće: da li su oficiri VRS-a koji su rođeni u Bosni, živeli u Bosni, da li su i oni, po vašem saznanju, imali i civilna dokumenta iz Srbije, kao građani Srbije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Možete li da ponovite ovo pitanje? Da li mislite na oficire koji su pripadali 30. kadrovskom centru ili oficiri koji su uslovno nazvani "Karadžićevi oficiri".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li su oficiri 30. kadrovske centra imali civilna dokumenta koja su značila da su oni državljani Srbije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Oficiri koji su, kad kažem "oficiri", tu spadaju još i druge kategorije lica, oficiri, podoficiri, građanska lica na službi u JNA, kasnije preimenovane u "radnike u vojsci" i jedno vrijeme do 1994. godine, vojnici po ugovoru. I pored dokumenata civilnih koje su mogli izvaditi u Republici Srpskoj, postojala je mogućnost regulisanja civilnih dokumenata u Saveznoj Republici Jugoslaviji. U principu se svodi na to da ni jedan oficir ni jedne zemlje ne može biti oficir dok nema državljanstvo te zemlje. I imala se mogućnost da se reguliše državljanstvo u Saveznoj Republici Jugoslaviji i prvo se reguliše lična karta, kasnije se podnosi zahtev za državljanstvo u saveznom Ministarstvu unutrašnjih poslova.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokaz 505, tabulator 9. Pogledajte ovaj dokaz, molim vas. Prepoznajete li ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, ja prepoznajem ovaj dokumenat. Radi se o jednom dokumentu koji se odnosi na regulisanje jugoslovenskog državljanstva što smo maloprije govorili. Na taj način se precizira regulisanje jugoslovenskog državljanstva izdatog od komande da ne navodim broj korpusa i stepen proverljivosti. A izdat je od ... Navodi se i pukovnik koji je potpisao ovaj dokumenat. U principu radi se o regulisanju jugoslovenskog državljanstva za pripadnike 30. kadrovske centra, na osnovu zakona i dokumenata Savezne Republike Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prošle nedelje ste rekli da tokom vaše službe u jedinici VRS nikada niste primili nikakvu platu od VRS već da su sve plate dolazile iz 30. kadrovske centra. Mene zanima da li su vam bili poznati slučajevi drugih oficira vaše jedinice koji su imali isti aranžman i koliko

procenata oficira u vašoj jedinici je na isti način ostvarivalo saradnju sa 30. kadrovskim centrom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče pripadnika 30. kadrovske centra i njihovog postotka u mojoj jedinici, taj broj se, u principu, kreće na nekih 60 oficira koji pripadaju 30. kadrovskom centru, a nalaze se u Vojsci Republike Srpske ... Dolazi pet ili šest oficira koji su stvarni Karadžićevi oficiri. Da razjasnim ovo pitanje "Karadžićevi oficiri" i oficiri koji pripadaju 30. kadrovskom centru. U Republici je opšte poznato da se među nama prave razlike. Tako oficire koji su završili tokom rata u Bosni skraćeni program obuke i akademije, nazivani su "Karadžićevi oficiri". Oficiri koji su pripadali 30. kadrovskom centru nazivani su "Miloševićevi oficiri". Malo je tu nelogično s obzirom da je predsjednik Savezne Republike Jugoslavije bio neko drugi, a ne Milošević ...

SUDIJA MEJ: Oprostite, možete li samo da se ograničite na pitanje koje vam je postavio tužilac. Ako mu bude trebalo objašnjenje, to će sam da zatraži.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim oficira za koje ste rekli da ih je plaćao 30. kadrovski centar, da li su postojali drugi ljudi u vašoj jedinici za koje vam je poznato da ih je plaćala Vojska Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, postojao je veliki broj ljudi koji su se nalazili u našoj jedinici, postavljenih naredbom Generalštaba Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam o kojoj kategoriji zaposlenih je reč?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče kategorije vojnih lica koja su pripadala 30. kadrovskom centru, išli su tu starešine, znači, oficiri, viši oficiri i generali, zatim kategorija podoficira. Građanska lica na službi u JNA, preimenovano u toku rata u "radnike u vojsci", takođe su pripadali celo vreme rata 30. kadrovskom centru i određeni broj vojnika po ugovoru koji su pre početka rata u Bosni i Hercegovini imali potpisan ugovor sa JNA. Samo što treba ovde naglasiti da ti vojnici po ugovoru, skinuti su sa 30. kadrovske centra negde 1994. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine koji procenat personala vaše jedinice je plaćala Vojska Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče starešinskog personala u mojoj jedinici, taj broj iznosi preko 90 posto, s obzirom da se radi o tehničkom rodu jedne vojske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A koji procenat civila u vašoj jedinici, prema vašim saznanjima, je plaćala Vojska Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Oprostite, šta podrazumijevate pod pojmom "civila"? Mislite na radnike koji su zaposleni u vojsci?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tako je. Njih ste maločas spomenuli. Koji procenat njih, ako znate, je u vašoj jedinici?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U principu se svodi na jednu stvar. Svi oni, sva lica, mislim na građanska lica na službi u JNA, koji su do 6. aprila imali zaposlenje u Jugoslavenskoj narodnoj armiji posle 6. aprila, postali su samo "radnici u vojsci", a plaćala ih je i dalje Savezna Republika Jugoslavija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ti radnici o kojima sada govorite, da li su oni ostali u Bosni, nakon službenog povlačenja JNA iz Bosne?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, ostali su u Bosni i nakon povlačenja JNA posle 6. aprila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ne želim sada da govorim o okolnostima pod kojima ste vi imali prilike da vidite papire drugih ljudi, mene sada zanima da li ste ikada videli imena, odnosno, lične dokumente nekih drugih visokopozicioniranih pripadnika, za koje nam kažete da su bili članovi 30. kadrovske centra?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče pripadnika centra, 30. kadrovske centra Personalne uprave Generalštaba Vojske Jugoslavije, taj broj ja tačno ne mogu utvrditi, ali radi se o vrlo velikom broju. Između ostalog, pukovnik Lisica, komandant Taktičko-operativne grupe "Doboj", na primjer, general Galić, komandant Prvog krajiškog korpusa, a kasnije načelnik Vojske Republike Srpske i mnogi drugi ... Taj broj je vrlo veliki, ali svodi se, uglavnom, na onaj tip da svi oficiri koji su imali zaposlenje u JNA, imali su ga i dalje, samo u Vojski Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sad bih vam skrenuo pažnju na jednu malo drugačiju temu. Ukratko nam objasnite, molim vas, kako je išla stvar sa

unapređenjima. Kakav je bio sistem unapređenja kada je reč o članovima 30. kadrovskog centra koji su bili na službi u Bosni?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani Sude, poštovani sudija, radi se ovde o unapređenju. Znači još o jednoj kategoriji, jednom djelu koji se odnosi na oficire. Unaprijeđenje oficira koji su pripadali 30. kadrovskom centru, a nalazili su se u Vojski Republike Srpske, vršeno je u Beogradu na osnovu službe. A što se tiče ... To je stvarno unaprijeđenje. Postojala je mogućnost i unapređenja od predsednika Republike Srpske Radovana Karadžića, ali u pravnom smislu, govorim o onom materijalnom smislu, dok taj čin ne verifikuje Vojska Jugoslavije, on je praktično, nevažeci. Jer novčana sredstva koja dobija jedan oficir na osnovu čina određuje Vojska Jugoslavije tako da se u praxe dešavalo da je postojala mogućnost da je u Vojski Republike Srpske jedno lice, na primer, general, a plaćen je od vojske kao pukovnik. Još jednom da kažem, dok taj čin ne verifikuje Vojska Jugoslavije on je u tom trenutku toliko i plaćen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću da vas zamolim da pogledate dokument pod tabulatorom 10 dokaznog predmeta 505. Prepoznajete li ovaj dokument? I ako vam je poznat, iznesite nam, ukratko, o čemu je reč?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ja prepoznajem ovaj dokument. Mislim, poznato mi je o čemu se ovdje radi. Radi se o onome što smo malo prije govorili, a odnosi se na određenog generala za priznavanje prava na platnu grupu broj 4 i njegovu verifikaciju ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Oprostite, gospodine, recite nam ime generala koji je predmet ovog dokumenta.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o zahtjevu generala Galić Stanislava za priznavanje prava na platnu grupu 4 i verifikaciju čina general-pukovnika. Potpisao je načelnik Generalštaba Vojske Republike Srpske general Pero Čolić, a dostavljeno Personalnoj upravi Generalštaba Vojske Jugoslavije. Uglavnom se odnosi na ono dok ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, samo trenutak. Načelnik Generalštaba Vojske Republike Srpske zapravo traži od Personalne uprave Generalštaba Vojske Jugoslavije šta, u odnosu na generala Galića?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Pa, ovaj gospodin general-major Pero Čolić ne traži on ... Ovaj zahtjev je u obliku molbe i on moli, s obzirom da se radi o načinu izvještavanja ... On moli da se generalu Stanislavu Galiću prizna

platna grupa 4 umjesto platne grupe 6 koju je do tada imao za regulisnije penzionog. S obzirom na nivo platnih grupa se svodi tako što ide ka dole, na primer, za oficira grupaciji prvoj, pa na dole.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da nam pročitate jedan deo tog dokumenta. Zanima me drugi pasus, počinje rečima: "ukazi su doneti od strane nadležnog starešine i u skladu sa važećim propisima." Umesto da pročitate tražim da mi prokomentarišete. Da li to znači da su unapređenja oficira VRS koji su služili u okviru 30. kadrovske centra, bila regulisana Zakonom o Vojski Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, oni su bili regulisani Zakonom o Vojski Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada pogledajte, molim vas, nekoliko dokumenata koji pripadaju toj grupi personalnih dokumenata koji se tiču nekih uglednih pripadnika VRS i tražiću od vas kratki komentar u vezi s njima. Dokazni predmet Tužilaštva 505, tabulator 11. Za Pretresno veće, reč je o zelenoj markici unutar ovog dokaznog premeta. Da li je ovo, takođe, obrazac godina staža o kojima smo uveliko raspravljali prošle nedelje u odnosu na vas? Dakle, da li je ovo još jedan primerak takvog formulara?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, ovo je još jedan primjerak obrasca za penziono osiguranje ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine da li se ovaj konkretni dokument odnosi na osobu po imenu Dragan Obrenović?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, radi se o Obrenović Milomira Draganu, majoru na službi u Vojnoj pošti i gde se donosi riješenje za regulisanje njegovog penzijskog staža.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ovde naznačeno da li je on imao pravo na radni staž u dvostrukom trajanju dok je bio na službi u Bosni, u svrhu ostvarivanja prava na penziju, dakle, u odnosu na Vojsku Jugoslavije.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, pod stavom 2 nalazi se obračunat penzijski staž po obrascu 1224, što se odnosi na ratni staž oficira.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su pripadnici 30. kadrovske centra koji su bili na službi u Bosni, da li su oni imali pravo na vojne stanove u Jugoslaviji?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče toga postoje određena lica koja su regulisala svoje stambeno pitanje u Vojski Jugoslavije, neki su regulisali u Republici Srpskoj to u principu nije imalo neki određeni pravac da su i svi pripadnici 30. Kadrovske centra ili u Vojski Jugoslavije, ali bitno je reći, ovi koji nisu imali regulisano stambeno pitanje dobijali su naknadu uvećanih troškova stanovanja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Oni su to dobijali od koje vojske, VRS ili Vojske Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Od Vojske Jugoslavije. Sva plaćanja pripadnika 30. Kadrovske centra regulisala se preko Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokument pod tabulatorom 11, dokazni predmet Tužilaštva 505, a Pretresnom veću skrećem pažnju da je dokument označen plavom markicom. Pitanje za vas ...

SUDIJA MEJ: Hteo bih kratko da se osvrnem na nešto. Sve do pre dve nedelje o dokaznim predmetima Tužilaštva se govorilo, ako se dobro sećam, samo kao o dokaznim predmetima. Međutim, pre dve nedelje iz nekog razloga uvodi se novi režim bez ikakvih konsultacija na osnovu kog se dokazni predmeti Tužilaštva zovu "dokazni predmeti Tužilaštva" i označavaju se sa "P". To dovodi do velike zbrka jer nakon više od godinu dana uvodi se novi sistem označavanja. Morate da se vratite na stari sistem označavanja. Naime, vaši dokazni predmeti se označavaju kao "dokazni predmeti", a dokazni predmeti Odbrane dobijaju slovo "D". Vaši dobijaju samo broj, a ne još i "P", pa vas molim da to imate na umu, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Hvala časni Sude, izvinjavam se.

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da se izvinjavate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ovo dokument koji se odnosi na majora Obrenovića i njegovo stambeno pitanje i način na koji je to rešeno od strane Vojske Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ovde se radi isto o zahtjevu majora Obrenovića gde se vidi iz ovoga da je on zatražio riješavanje svoga stambenog pitanja u Komandi grada Novi Sad, Savezna Republika Jugoslavija. I potpisan je pukovnik Gojko Mijić iz 30. kadrovsog centra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sad molim da pogledamo dokazni predmet 505, tabulator 11 i to će biti prvi dokument koji je označen crvenom bojom, samo da bih olakšao Pretresnom veću da se snađe u dokumentima, a vi gospodine, molim vas, pogledajte ovaj dokument. Sada vas pitam da li ga prepoznajete i da li možete ukratko da kažete Pretresnom veću o čemu se ovde radi?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ovde u ruci držim naredbu broj BP/5-2-150 komandanta Petog korpusa od 29. septembra 1998. godine. Radi se o postavljanju Obrenović Milomira Dragana, potpukovnika oklopnih motorizovanih jedinica i postavlja se za komandanta 503. motorizovane brigade.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad bih želeo da vam pročitam jednu rečenicu iz tog dokumenta i molim vas da to objasnite Pretresnom veću. "Trenutno pod RF i MF zamenik komandanta 503. motorizovane brigade u kopnenim snagama Vojske Jugoslavije, 30. kadrovski centar." Pitanje koje imam za vas je: ova 503. motorizovana brigada, kojoj je Armiji pripadala?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 503. motorizovana brigada pripadala je Vojsci Republike Srpske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A termin koji ovde stoji: "Kopnene snage Vojske Jugoslavije, 30. kadrovski centar." Na koju se vojsku to odnosi?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde se odnosi da pripada 30. kadrovskom centru Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada molim da se svedoku pokaže dokument, dokazni predmet 505, tabulator 11. To je drugi dokument označen crvenom bojom i koji se završava ERN brojem 6839. A sad bih vam skrenuo pažnju na prvu rečenicu u tom dokumentu, gde stoji: "Ja sam prihvatio dužnost komandanta 503. motorizovane brigade u Petom korpusu 30. kadrovsog centra u Generalštabu Vojske Jugoslavije." Ovo je pismo koje je potpisao potpukovnik Dragan Obrenović. Možete li, molim vas, da objasnite prvu

rečenicu u tom pismu i gde je, zapravo, bio raspoređen potpukovnik Obrenović?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde se radi o prijemu dužnosti komandanta 503. motorizovane brigade u Petom korpusu u 30. kadrovskom centru u Generalštabu Vojske Jugoslavije, gdje se tačno navodi formacijsko mjesto, datum kad ga je primio i da je potpisano lično od potpukovnika Obrenović Dragana. Dostavljeno je, isto, Personalnoj upravi Generalštaba Vojske Jugoslavije i finansijskom organu ove jedinice. Pečat "Komanda Petog korpusa Vojske Republike Srpske".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih želeo da se osvrnemo na kadrovske dokumente Vinka Pandurovića. I prvi dokument koji ću da vas zamolim da pogledate je dokument u okviru dokaznog predmeta 505, tabulator 12. On je označen, takođe, crvenim flomasterom. Poslednja četiri ERN broja tog dokumenta su 0337. Prošle nedelje ste rekli da je ovo dokument koji reguliše penziona prava koja se tiču vašeg službovanja. Da li je ovo dokument slične vrste koji se odnosi na Vinka Pandurevića?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno, ovde se radi o dokumentu Generalštaba Vojske Jugoslavije i odnosi se na potpukovnika Pandurević Vinka, gdje mu se donosi riješenje o priznavanju staža u dvostrukom trajanju od 1992. godine, pa nadalje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li prepoznajete potpis pri dnu tog dokumenta?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, radi se o potpisu pukovnika Ljubomira Lalića koji je bio u 30. kadrovskom centru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li je on potpisao i puno drugih kadrovskih dokumenata koji su se ticali vas?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Sve dokumente je potpisivao Ljubomir Lalić ili Gojko Mijić koji su radili u 30. kadrovskom centru. Kad mislim da kažem, "radili u 30. kadrovskom centru" ja stvarno mislim da su radili u 30. kadrovskom centru u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću da vas zamolim da pogledamo sledeći dokument pod tabulatorom 12, a to je dokument koji ima ERN broj čije su poslednje četiri cifre 9019 i on je označen zelenim flomasterom u onom

paketu koji je dodeljen sudijama i amikusima. A sad nam kažite da li je ovo još jedan primerak obrasca za staž koji ste opisivali prošle nedelje?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ovo je još jedan primjerak za Pandurević Vinka. Ovdje se navodi "majora" kojim se priznaje, kojim se reguliše penzijski staž, gdje, na osnovu onog prethodnog objašnjenja se vidi da mu se priznaje staž u dvostrukom trajanju od 1992. godine. Potpisano od 30. kadrovslog centra, starešina, pukovnik Ljubomir Lalić. Zavedeno u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I poslednji dokument pod ovim tabulatorom koji ću da vas zamolim da prokomentarišete, je dokument koji ima ERN broj, čije su poslednje četiri cifre 0095 i označen je plavim flomasterom, u ovom paketu koji je dostavljen sudijama. Ja ću da vas zamolim da mi kažete da li prepoznajete ovaj dokument i ukoliko je tako, da li možete ukratko da nam opišete šta je rečeno u ovom dokumentu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ovde se radi o naredbi broj 2-252 od 31. decembra 1995 godine. Radi se o unaprijeđenju potpukovnika Pandurević Vinka u čin pješadijskog pukovnika, gdje se navodi da on ima dužnost u 30. kadrovskom centru Generalštaba Vojske Jugoslavije i datum sa kojim se unapređuje. Ispod toga je, isto tako, unaprijeđenje majora tadašnjeg, u potpukovnika oklopnih mehanizovanih jedinica za Obrenović Dragana, isto tako, na dužnosti u 30. kadrovskom centru Generalštaba Vojske Jugoslavije i unaprijeđuje se sa danom tim i tim, Vojna pošta Zvornik. Zavedeno u vojnoj pošti Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 505, tabulator 13, dokument koji ima ERN oznaku čije su poslednje četiri cifre 0732 i označen je crvenim flomasterom. Gospodine, kažite mi da li je ovo rešenje koje se tiče Jove Kundačine i da li je ovaj dokument, takođe, potpisao pukovnik Lalić i da li je ovo rešenje koje reguliše njegov staž, da je rešenje izdato od strane 30. kadrovslog centra i da je taj staž regulisan u Vojsci Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste. Ovo je rešenje kojim se priznaje pukovniku Kundačina Jovi dvostruki staž u trajanju od 20. maja 1992. godine i da ga je potpisao pukovnik Ljubomir Lalić iz 30. kadrovslog centra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada vas molim da pogledate dokument 505, tabulator 14, poslednje četiri cifre ERN oznake su 9459. Dokument je

označen zelenim flomasterom, a vi nam samo kažite da li je ovo još jedan formular kojim se reguliše staž i recite nam ukratko, samo sa "da" ili "ne", da li se to odnosi na ovu osobu koja je ovde navedena?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani Sude, ovo je još jedan dokument kojim se priznaje licu, poručniku dotičnome pravo na, u stvari ovo je obrazac penzijskog staža gde se vidi u kom periodu mu se priznaje staž u dvostrukom trajanju, a radi se o ratnom stažu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete vremenski period od kada je ovoj osobi izračunat dvostruki staž?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Za ovu osobu, za ovo vojno lice računa se staž u dvostrukom trajanju, ratni staž znači, od 25. jula 1992. godine do do 29. novembra 1993. godine jer je ovdje napisano riješenje 1994. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je potpisao ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj dokument je potpisao pukovnik Ljubomir Lalić u 30. kadrovskom centru Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sledeći dokument u ovom tabulatoru ima poslednje četiri cifre ERN broja 9461 i označen je crvenim flomasterom. Molim vas da nam ukratko opišete o čemu se radi u ovom dokumentu. Da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o istom licu, a gdje mu se izdaje uvjerenje ... Ovdje se radi o uvjerenju da je ovo lice premješteno i postavljeno u Vojnu poštu 3001 Beograd i izvršavao zadatke u zoni borbenih dejstava u vremenu od 25. jula 1992. godine. I služi za rješavanje staža osiguranja u dvostrukom trajanju. Potpisano od komandanta potpukovnika Vinka Pandurevića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I poslednji set dokumenata iz 30. kadrovskog centra se nalazi pod tabulatorom 15 dokaznog predmeta 505. Molim vas da to pogledate. Danas ste na početku vašeg svedočenja govorili o unapređenjima do kojih je dolazilo u Vojsci Republike Srpske, koje je konačno priznao 30. kadrovski centar jugoslovenske vojske. Sada ću da vas zamolim da pogledate ove dokumente i da nam opišete šta je tu navedeno.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ovdje se nalazi izvor iz naredbe komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, gdje se unaprijeđuje u čin poručnika Matić Zoran, komandir izviđačkog voda, rođen

tog i tog datuma, ali unaprijeđenje je napisano ovdje general-potpukovnika Ratka Mladića. Objavljeno, potpukovnik Miroљub Lalić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koji datum stoji na tom dokumentu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o 3. februaru 1993 godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada ću da vas zamolim da pogledate još jedan dokument pod tim istim tabulatorom čije su poslednje četiri cifre ERN broja 4829, taj dokumenat nosi datum 7. januar 1993. godine. Možete li da nam opišete šta stoji u tom dokumentu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U principu, poštovani sudija, ovde se radi o istom dokumentu samo što je ovaj drugi dokumenat izvod iz naredbe broj 3-3, načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije kojim se unaprijeđuje isto ovo lice u isti čin s tom razlikom što je potpisao načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije, general-potpukovnik Momčilo Perišić. Unaprijeđenje se odnosi za identičan datum, znači 20. juli 1992 godine. Znači da je ovaj čin verifikovan u Vojsci Jugoslavije, jer lice koje nosi čin u Vojsci Republike Srpske verifikovan mu je na platnom listiću, plaćen je na osnovu tog čina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I konačan set dokumenata koji ću da vas zamolim da prokomentarišete tokom vašeg svedočenja je set dokumenata koji se nalazi pod tabulatorom 17 dokaznog predmeta 505. Zamoliću da vam se pokažu dva dokumenta pod tim tabulatorom, zapravo da vam se prvo pokaže dokument čije su poslednje četiri cifre broja ERN 1850. Molim vas da opišete zaglavlje koje ovde stoji. Tu piše "Vojna pošta 4001 Beograd". Možete li da nam kažete o kakvoj se Vojnoj pošti radi i šta stoji u ovom dokumentu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Kako je za područje bivše Bosne i Hercegovine obrazovan 30. Kadrovski centar, tako je za područje Hrvatske koja su bila pod srpskom kontrolom, organizovan 40. kadrovski centar. Ovde se nalazi jedan instaliran takav dokumenat, znači, izdat od Vojne pošte 4001 Beograd, prevedeno 40. kadrovski centar gde se izdaje Čeleketić Pera Milanu na službi u Vojnoj pošti 4001 to je 40. kadrovski centar, a nalazi se na dužnosti u Vojnoj pošti 9003 Knin. I radi se o priznanju prava na službu pod otežanim uslovima, gdje mu se na osnovu toga dodjeljuje odrijeđeni postotak plate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću da vas zamolim da pogledate drugi dokument pod tim tabulatorom, čije su poslednje četiri cifre ERN broja 1853.

I prvo pitanje koje se tiče ovog dokumenta je da li prepoznajete potpis koji stoji na ovom dokumentu, a koji je izdat u 40. kadrovskom centru?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ja prepoznajem ovaj potpis. Radi se o licu koje je potpisivalo i moja dokumenta. Radi se o potpisu pukovnika Ljubomira Lalića, čovjeka koji radi u 30. kadrovskom centru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, od 1992. godine do 1995 godine, kad ste se vi nalazili u Bosni kao pripadnik 30. kadrovsog centra, pripadnikom koje vojske ste se vi smatrali?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Za vreme perioda rata od 1992. do 1995 godine po svim osnovama koje čine jednog od oficira i, jednostavno, po činu, po unapređenju, po ostvarivanju svih svojih obaveza i prava, mi smo se osjećali kao pripadnici Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, poslednje pitanje koje bih hteo da iznesem pred ovog svedoka je to što ću da zamolim da se označi identifikacionim brojem video traka. Ovu traku će Tužilaštvo da uvede sledeće nedelje putem jednog drugog svedoka, ali uzimajući u obzir stručnost ovog svedoka, on je u stanju da identifikuje jedan manji deo te video trake, prema tome, molim da se sada ona označi identifikacionim brojem.

sekretar: To će biti identifikacioni broj 506.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, molim vas da pogledate ovaj ekran pred vama. Slika će se brzo pojaviti i proći i zamoliću da se to sada pusti. Molim vas da opišete vrstu helikoptera koji se vidi na osnovu ove komandne table. Gospodine, možete li da nam kažete o kojoj se vrsti helikoptera radi, na osnovu ove komandne table koju ste mogli da vidite na ovom snimku?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, radi se o helikopteru tipa "Gazela", inače, svaki komandant korpusa imao je jedan ovakav helikopter, koji je služio za potrebe komandanta korpusa.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada kažete "komandant korpusa", da li mislite na komandante korpusa JNA?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Svi komandanti korpusa imali su na opsluživanju jedan helikopter i, po principu, iz jedinica vazduhoplovstva dodjeljivan im je jedan pilot za helikopter, za potrebe komandanta korpusa kopnenih jedinica.

TUŽILAC GRUM: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 27, iz vaše izjave vidim da vi više niste oficir, niste više pripadnik vojske. Recite mi kada ste napustili Vojsku Republike Srpske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče mog napuštanja Vojske Republike Srpske, ja sam tamo bio cijelo vrijeme rata, jedan dio poslije rata, izdržao sam sve što se tiče, a što se tiče datuma konkretnog napuštanja, zamolio bih, s obzirom da se radi o direktno mom podatku, da ne odgovorim na ovo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, možete da kažete otprilike koje godine ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče moralne strane, ja sam bio u vojsci i izvršavao sve zadatke koji su bili postavljeni pred mene, pa čak i posle bombardovanja vojske, ovog bombardovanja NATO 1999. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle vi ste bili do 1999. godine u Vojsci Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam u Vojsci Jugoslavije ostao sve do onog trenutka, dok je i malo bilo nade za neku Jugoslaviju. Na žalost, danas je Jugoslavija mrtva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam kad ste napustili Vojsku Republike Srpske? Vi ste bili celo vreme rata tamo i ja sam vas pitao do kad ste bili u Vojsci Republike Srpske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam vam odgovorio, bio sam poslije bombardovanja ...

SUDIJA MEJ: Preći ćemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste ateista, ali recite mi, molim vas, šta ste po nacionalnosti

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče nacionalnosti, dugo vremena, po nekim dokumentima, vođen sam pod nazivom "Musliman", ali u pravom smislu ja sam bio Jugosloven, moja domovina je bila bivša Jugoslavija i ostala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, meni je drago što ste ovde jer kao Musliman na prostoru bivše Jugoslavije za vreme ratnih događaja, vi ste ostali, najpre, u JNA, potom u Vojsci Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To što sam ja bio Musliman, mislim, nije imalo nikakvog uticaja na neku ... Što sam ja ostao. Ja sam uvijek bio za onoga ko je bio za Jugoslaviju u bilo kakvom obliku, ali, najpoštenije, u onoj Jugoslaviji za sve i svakoga ... Na žalost kažem ja iz ovih stopa danas, Jugoslavije nema i u principu niko nije mislio na one ljude koji su se osjećali kao pravi Jugosloveni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisu mislili oni koji su razbijali Jugoslaviju, a ne oni koji su želeli da je sačuvaju. Ali, recite mi, molim vas, da li vas je bilo ko, svih tih godina, dakle, koliko ste bili, najpre u JNA, potom u Vojsci Republike Srpske, terao iz jedne u drugu vojsku?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Oprostite, hoćete li da definišete to "tjerao iz jedne u drugu vojsku"? Šta to, u principu, znači?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Vojsku Republike Srpske.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče toga, to možemo govoriti da je to bio takav splet slučajnih okolnosti da sam je ostao u Vojsci Republike Srpske kao pripadnik 30. kadrovske centra, a većina onih koji su napustili tadašnju JNA, govorim o Muslimanima i Hrvatima, ja sam ostao, nadao sam da će kad-tad biti neka Jugoslavija, u principu, domovina svih. Na žalost, kažem još jednom, opet, nje više nema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, na žalost. Ja shvatam da smo na otvorenoj sednici, je l' tako gospodine Mej (May)? Samo sam to hteo da proverim. Vi na trećoj strani u drugom pasusu navodite kako budući da niste

bili Srbin, da ste bili isključeni iz većine osetljivih aktivnosti jedinice, a Srbi su prema vama bili podozrivi. Jeste tako izjavili?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, s obzirom na to da nisam imao tu čistu etničku pripadnost srpskom narodu, samim tim ja sam bio nepodoban kao osoba za izvršavanje tajnih zadataka, odnosno, specijalnih, ono što podleže nekom sistemu zaštite. Mada, kažem sa svoje oficirske strane, ja sam izvršio sve ono što je naređeno i što se tiče ovoga svega, govorim ono što sam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi kad kažete da ste ovo što vam ja citiram iz vaše izjave bili isključeni iz većine osetljivih aktivnosti jedinice, da li govorite o periodu kada ste još uvek bili oficir JNA ili kasnije, kad ste postali oficir Vojske Republike Srpske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Govorim kada sam postao ... Ne oficir Vojske Republike Srpske, mi smo imali, u principu, oznake pripadnika Vojske Republike Srpske, ali, kao što kažem još jednom, mi smo bili pripadnici Vojske ...

SUDIJA MEJ: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da niste imali pristup određenim poslovima i da ste bili raspoređivani na razne administrativne dužnosti u kasarni, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Mislim, to definisanje administrativne dužnosti nije dobro rečeno. Radi se o dužnostima, intendantski dio, što su sve poslovi koje jedan oficir mora da obavlja i zna. A što se tiče 30. kadrovskeg centra, kažem vam još jednom, ja ne znam šta je momenat ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi treba da odgovorite na pitanje kad vam ga je postavim, a objašnjenja ćemo ići po redosledu koji se meni čini prikladnim. Prema tome, samo odgovarajte na moja pitanja, molim vas. Vi, međutim, tvrdite, da ne bismo ošli opet na zatvorenu sednicu, gospodine

Mej, na strani 3 u drugom pasusu, ovaj svedok, navodeći i datum, dakle, tada kad je već bio oficir Vojske Republike Srpske, da je prebačen tamo gde je prebačen u Bosni i Hercegovini i da je imenovan na mesto u okviru jedinice čiji broj neću da čitam, od najvećeg značaja u pogledu poverljivosti. Pročitajte, dakle, na strani 3 u drugom pasusu, na koje mesto je bio imenovan, dakle, ima li neke poverljivije dužnosti u vašoj jedinici koja bi se mogla obavljati na tom mestu? Ako je potrebno da pređemo na zatvorenu sednicu, evo, ja ću da citiram, pa da postavim još nekoliko pitanja...

SUDIJA MEJ: U redu, preći ćemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ja vidim iz vaše izjave, gospodine 127, da ne govorim činove, da mi se ne bi prebacilo da vas na taj način identifikujem, ali vi ste za vreme o kome govorite, od 1991. do 1997. godine četiri čina dobili. Je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam dobio četiri čina, a radi se o redovnim unaprijeđenjima koja sam dobijao. Znači, nisam imao neke posebne, pardon ... Radi se o činovima koji idu, znači, čin kapetana 1994. godine ili 1997 godine sljedeći čin i to su redovna unaprijeđenja koja nisu imala puno uticaja, da sam ja nešto posebno uradio, ekstra zaslužio, inače, radilo se o vanrednim unaprijeđivanjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vi tvrdite da se u tom periodu od šest godina, četiri čina dobiju zato što je neko, na primer, diskriminisan, kao što vi kažete za sebe da ste bili, na neki način, ne od nekog velikog poverenja. Četiri čina, za šest godina ...

SUDIJA MEJ: Ne, ja mislim da svedok nije rekao da je on bio izvrgnut diskriminaciji. To je vaša tvrdnja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svedok je, gospodine Mej, rekao sobzirom da nije bio Srbin, da je bio isključen iz većine osetljivih aktivnosti.

SUDIJA MEJ: Da, u redu

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: ... iz njegovih izjava i podataka koje ovde gledamo za njega, da je za šest godina dobio četiri čina, četiri unapređenja.

SUDIJA MEJ: Da, tako je. I pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko, ošto ste jedno vreme bili i oficir JNA, koliko se obično provede u jednom činu da bi se išlo u viši čin. Koliko, na primer, poručnik treba da provede u činu poručnika da bi postao kapetan ili u činu kapetana, da bi postao kapetan prve klase? Evo, sluša vas javnost, pa, ima mnogo vojnika koji znaju ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno je to što vi kažete, ali ne radi se o četiri čina u šest godina, da budemo jasni. Oficir koji završi Vojnu akademiju, govorimo o nekom redovnom unaprijeđenju, kada postane oficir, zavisi koliko je obuka na akademiji, koliko je trajala, znači, ako ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne mogu da gubim vreme ...

SUDIJA MEJ: Pusti te ga da završi i prestanite da ga prekidate. Izvolite, nastavite.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Posle prve godine dobija redovno čin poručnika, nakon tri godine provedene u službi, kapetana, nakon te tri godine, sledeći čin kapetan I klase. Dakle, ne redi se o četiri čina, to je redovan bio sistem, ništa posebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko puta treba da saberete po tri ili četiri godine? Koliko se godina bude u činu kapetana prve klase da bi se postalo major? Da nije možda tri godine isto, pa onda automatski postajete major, je l' to?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U svakom činu mora da se provede najmanje tri do pet godina. To je takav zakon bio i što se tiče tih unapređenja, da vam kažem odmah, nije imalo nikakvog uticaja, jer radi se, uglavnom, o redovnim unaprijeđenjima. Da je bilo vanredno unaprijeđenje, stajalo bi na dokumentu "vanredno se unaprijeđuje".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste sada rekli da se u svakom činu mora da provede između tri i pet godina. A vi ste sve ove činove dobili za ukupno 6 godina. Prema tome, ne primećujem iz ovoga što vidim nikakav zastoj u vašem profesionalnom vojnom napredovanju nego, naprotiv, upravo suprotno, da ste izuzetno brzo vojno napredovali. Je li tako ili nije gospodine 127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče naprijedovanja, kažem vam još jednom, radi se o jednom normalnom zakonskom načinu. Ja kažem i svi oficiri iz tri generacije dobijali su čin redovno u isto vrijeme. Znači ne radi se o nekom mom posebnom učešću, nego su oficiri generacije na primer 39., dobijaju ove godine čin, to se može videti po datumu kada sam ja završio akademiju, pa dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 127, ali, znači, pošto vidimo da je upravo obratno jer ste veoma brzo napredovali, recite mi zašto sada tvrdite da ste trpeli nekakve probleme ili da ste bili izloženi nekom podozrenju, zato što niste bili Srbin? Zašto to onda tvrdite?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja vam tvrdim ono što sam doživio, a ja znam šta sam doživio. Što se tiče i podozrijevanja i što se tiče i drugih stvari, znači, dodjele odrijeđenih dužnosti i obavljanje sporednih dužnosti, kao što su dežurni kasarne i tako nešto, pored osnovnog onog posla, za koji smo, u stvari, bili školovani da radimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 127, pa ja nisam profesionalni vojnik, ja sam bio rezervni oficir. Pa svi oficiri obavljaju po redosledu dužnost dežurnog oficira u kasarni. Da li ima neki oficir osim komandanta i načelnika štaba koji ne obavlja dužnost dežurnog oficira u kasarni, u bilo kojoj jedinici ...

SUDIJA MEJ: Nema pitanja u ovome što govorite. Sada idemo na pauzu od 20 minuta, nakon čega nastavljamo.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate sat i pedeset minuta za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem, gospodine Mej, da imam do kraja dana, s obzirom da je ovaj svjedok svedočio jako dugo pre pauze i jutros skoro sat.

SUDIJA MEJ: Mi smo razmotrili to i kao što sam vam rekao ostalo vam je sat i pedeset minuta, uzimajući u obzir vreme koje je on proveo svedočeci za Tužilaštvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, nastojaću da što brže prelazimo pitanja, ali mi se čini da je vreme glavnog ispitivanja bilo duže. Gospodine 127, vi ste u svojoj izjavi naveli imena, ja neću čitati imena, dakle, ne moramo ići na zatvorenu sednicu, ali vi ste naveli imena i prezimena svih vaših pretpostavljenih oficira u vreme kad ste bili u JNA, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani Sude, tako je. To je komandna linija ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz toga se vidi, na primer, da je, ne čitajući ime, komandir vaše čete bio Hrvat, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to je tačno. Govorimo o vremenu Jugoslavenske narodne armije, kad su bili svi u Jugoslavenskoj narodnoj armiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A komandant bataljona je bio Musliman, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, da, tako je. Znači, govorimo o mirnodopskoj formaciji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Komandant Petog korpusa RV i PVO, odnosno, komandant RV i PVO bio je Hrvat, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je tačno, preskočili ste jednog čovjeka u komandnoj liniji, on je bio Srbin. Nećemo da preskačemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, izuzev jednog čoveka, na to sam htio sad da dođem, neću da mu čitam ime, koji je bio Srbin, svi ostali vama nadređeni bili su drugih nacionalnosti, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: S obzirom na vrijeme o kome govorimo, nije bilo bitno ko je ko. Radi se o Jugoslavenskoj narodnoj armiji i tu se nije gledalo ime nego sposobnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste tada imali bilo kakve probleme zato što niste bili Srbin?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja u to vrijeme Jugoslavenske narodne armije nisam imao nikakvih problema, bio sam sretan čovek, volio sam svoju domovinu za sve i svakoga, sve narode koji su u njoj živili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na drugoj strani, u trećem pasusu, kada govorite o povlačenju JNA iz Bosne i Hercegovine, navodite kako su gotovo svi nadzvučni avioni tipa MIG, premešteni izvan Bosne i Hercegovine.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno je ovo. Ti tipovi aviona prebačeni su u Jugoslaviju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Povukla se JNA iz Bosne i Hercegovine i prebacila te avione. A, zašto kažete "gotovo svi"? Vama je sigurno veoma dobro poznato da ni jedan MIG nije ostao u Republici Srpskoj?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je tačno, znači ni jedan MIG, bilo 21 ili 29, nije bio na području Vojske Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To smo, dakle, utvrdili. E, sad, na istoj strani u istom pasusu izjavljujete kako su laki avioni Vojske Jugoslavije 1995. godine, u vreme zabrane zone leta kršili vazdušni prostor iznad BiH.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Hoćete li da ponovite? Laki avioni ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na istoj strani u istom pasusu, kako su laki avioni Vojske Jugoslavije, 1995. godine u vreme zabrane leta kršili vazdušni prostor iznad BiH, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o lakoj avijaciji koja je kršila vazdušni prostor iznad Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, recite mi koji su to laki avioni?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Znači, radi se o neborbenim avionima ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dovoljno mi je to da čujem. Dakle, radi se o neborbenim avionima. Dakle, nisu ispoljavali nikakva dejstva po bilo kojim ciljevima na teritoriji BiH, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja nisam bio u prilici da vidim da li su oni ispoljavali dejstvo po ciljevima, ali izviđanje je neposredno borbeni

zadatak što se tiče preleta. A ako avion poleti sa aerodroma van Bosne i Hercegovine, prekrši vazdušni prostor Bosne i Hercegovine ili Republike Srpske, odmah se vrati odakle je poletio, to je vrlo jasno, a s obzirom na kretanje i brzinu, veličinu odraza i svega toga može da se odredi koja je vrsta letelica korišćena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sami ste rekli neborbeni avioni. A koliko je takvih kršenja bilo?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ne znam tačan broj, ali dešavalo se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi zbog čega to uopšte navodite? Znači, neki neborbeni avioni na rubnim područjima su prekršili zonu zabrane leta, je l' to neka kriminalna aktivnost sama po sebi?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja, u tom trenutku, nisam mogao da odredim, znači, zadatak, šta je svrha leta, da li se radilo o nekoj borbenoj aktivnosti, izviđanju ili što ... Na kraju krajeva vi kažete totalno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa sad, kad već govorite o 1995. godini i povredama vazdušnog prostora iznad BiH, da li su vam poznate povrede u 1995. godini, ne samo vazdušnog prostora, nego i uopšte, povrede s neke druge strane? Dakle, ne iz Jugoslavije.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Hoćete li da budete jasniji, da vam kažem konkretno te povrede sa druge strane?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pretpostavljam da ste čuli za selo Svodno u neposrednoj blizini Prijedora? To nije daleko ni od Banja Luke, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada je, upravo, 1995. godine, usled dejstva aviona tipa MIG hrvatske avijacije poginulo više osoba. Na licu mesta ubijeni, a svi iz sela Slavno Polje, kod Vrgina Mosta. Da uočite i da znate, pretpostavljam? Je li tako ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Povreda vazdušnog prostora sa teritorije Republike Hrvatske takođe je bilo, ali ja o tome nisam govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam postavljam pitanje, je li bilo, znači, dejstava i ginuli ljudi? Evo, na primer, govorim vam o tom primeru

kod sela Svodna u neposrednoj blizini Prijedora, kad su ljudi poginuli jer je djelovala hrvatska avijacija. Je li vam poznato to?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Podatke o tome da li je i koliko poginulo, ja stvarno ne znam. A da je povrijeda vazdušnog prostora bilo, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vam poznato da su djelovali po ciljevima avioni Hrvatske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Svaki borbeni let, da li on djelovao po ciljevima ili vršio izviđanje, svaki let je borbeni let i sve se tretira kao povrijeda vazdušnog prostora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da nije isto samo povreda vazdušnog prostora ili otvaranje vatre i ubijanje ljudi. Pretpostavljam da to nije isto, ni po vašim kriterijumima, je li tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja kažem da sam čuo da je bilo djeljstva avijacije, ali da li je neko poginuo, ja stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je 1995. godine komandovao hrvatskom avijacijom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ko je komandovao hrvatskom avijacijom u to vrijeme, mislim, logično je da je to neki od komandanata koji su bili u prethodnoj, bivšoj JNA. Sad, ko je tačno bio, ja stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate da je komandant bio Imre Agotić, general?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: E ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znam ili znam?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Za Imra Agotića znam. On je bio komandant i visokotirani oficir, odnosno, časnik hrvatske vojske, kako sam čuo, blizak bivšem predsjedniku Franji Tuđmanu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li poznato da je on izdavao naredjenja za djeljstva aviona hrvatske avijacije o kojima ja govorim?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja ne mogu ... Mislim, logična posljedica onoga svega ako je bio komandant i izdavao je vjerovatno naredjenja, ali, kažem, ja o tome ne mogu da govorim, jer mogu samo ... U pogledu kršenja

vazdušnog prostora. Logična je posledica da je izdavao neki komandant, da li je Agotić ili neki drugi od oficira, ja sad ne mogu da tvrdim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li ste avgusta meseca 1995. godine, neposredno posle ove hrvatske operacije "Oluja", takođe radili na svom položaju?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 1995. godine?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posle operacije "Oluja".

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam u tom periodu, malo toga ... Malo tih podataka mi je dostupno bilo, ali ono što ja znam, ja ću reći ovdje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je bilo dejstava po izbegličkoj koloni gde je jedan veći broj civila raskomadan avio bombama u neposrednoj blizini Bosanskog Petrovca? Znaete geografiju, pretpostavljam?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U to vrijeme, ja sam bio u Banja Luci, a od ljudi koji su radili sa mnom i u to vrijeme bili na dužnosti, čuo sam da je bilo dejstava. Sa kakvim posljedicama, ja to stvarno nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znaete li da je bilo dejstava po izbegličkim kolonama?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Čuo sam, jesam čuo, ali kažem vam, nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, jeste čuli o dejstvu hrvatskih aviona i po bolničkom kamionu i po autobusu sa vidno istaknutim znakom Crvenog krsta u blizini sela Dragotinja, na samoj granici Hrvatske i BiH?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja, kažem vam još jednom, čuo sam ja dosta događaja o povlačenju vojske iz, Srpske Vojske iz Krajine, raznih izbjeglica i kažem, da budemo iskreni, ni to nije bilo lijepo videti. Muka sa svake strane, da se razumijemo i ono što se desilo mi možemo da govorimo kako je bilo. Ružno je u toj 1995. godini vidjeti te izbjegličke kolone, jer, u principu, svaka majka plače.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam da li znaete za dejstva hrvatske avijacije po tim izbegličkim kolonama uljučujući i Crveni krst, kamion, autobus i tako dalje.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam čuo o tome, a kažem vam još jednom, čuo sam od drugih ljudi kada se govorilo o djeinstvu avijacije. Kažem vam još jednom, nisam bio operativno radio i ne mogu da tvrdim da je to bilo ... Kako da vam kažem, čuo sam od drugih ljudi samo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 1994. godine hrvatska avijacija takođe granatirala srpsko selo Blatuša kod Vrgina Mosta u neposrednoj blizini granice sa BiH. Da li se sećate tog događaja, pošto je bio u zoni koju ste vi mogli da uočite?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, povreda vazdušnog prostora, još jednom kažem, u Bosni i Hercegovini od strane hrvatske avijacije je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vam poznato, pošto je granatirano, znači, iz aviona, znači bombardovano to srpsko selo, da je tom letilicom upravljao hrvatski pilot Peris, koji je oboren neposredno posle te akcije iznad Dugog Sela?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Kažem vam, konkretne detalje ... Neke sam operacije hrvatske vojske uspio, ali sam imao prilike da imam uvid u to, ali što se tiče povreda vazdušnog prostora i dejstva vazdušnih snaga ti avioni su leteli zbog nečega, čim su povredili vazdušni prostor, znači da su pokrenuti. Ali ništa ne mogu da kažem o posljedicama tih dejstava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je nesporno da su se sva ta dejstva odigrala u zoni zabranjenog leta, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Zona zabranjenog leta je bila, kao što znamo, prisutna cijelo vrijeme. Sada, kažem vam, što se tiče, šta je, ako je bilo povreda, da li je vršeno kontra akcija jedinica za kontrolu letova ja stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, na primer, evo ovo što ću vas sad pitati, da su 1991. godine, dakle, još je bila i SFRJ i JNA, po naredbi generala Jurjevića, koji je bio tada komandant, a Hrvat, je l' tako? Sećate se toga? U cilju deblokade kasarne Mekušje i Logorište kod Karlovca, sa bihačkog aerodroma podignuta su dva aviona tipa MIG, sećate li se toga? 1991. godine?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da li govorite o blokadi kasarne u Karlovcu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Blokada kasarne, pa u cilju deblokade dignuta su po naređenju generala Jurjevića sa bihačkog aerodroma dva aviona tipa MIG. To su kasarne Mekušje i Logorište kod Karlovca.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, da u to vrijeme je bila velika aktivnost sa bihačkog aerodroma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A poznato je da je jedan od aviona dejstvovao i to ne greškom, po samoj kasarni. Stradalo je nekoliko vojnika JNA, a drugi po ovim paravojnim snagama koje su držale kasarnu u blokadi. Sećate li se toga?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja, kažem vam, u tom periodu nisam imao nikakvu kontrolu. Znam da je bilo tih aktivnosti. Da je bilo dejstva po sopstvenim snagama. Sad čija je to greška, da l' je bila namjerna ili je to bila greška generala Jurjevića, ja to u ovom trenutku ne mogu da utvrdim.

SUDIJA MEJ: Ja sam vam ugasio mikrofon zato što se preklapate i to izaziva teškoće. Preklapate se sa svedokom tokom unakrsnog ispitivanja. Gospodine B-127, molim vas da imate to na umu. Pošto mi imamo specijalan mikrofon za vas zbog iskrivljenja glasa, veoma je važno da vi ne počnete da odgovarate na pitanje sve dok pitanje ne bude završeno. Prema tome, molim vas da gledate mikrofon ispred optuženog i da, kad se ugasi svetlo, tek onda počnete da odgovarate, a vi, gospodine Miloševiću, molim vas da imate na umu da treba da pravite pauzu posle pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. A da li se sećate da je, upravo taj MIG iz kog je dejstvovano, sleteo u Zagreb i da je njim upravljao pilot JNA, Hrvat?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja znam za jedan drugi slučaj prebjega aviona, onog što je pobjegao sa Ponikvi i sletio u Austriji (Austria) i ovaj slučaj, možda je bio, ali nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tom slučaju koji vi znate, jedan je, dakle, preleteo i sleteo u Klagenfurt (Klagenfurt) u Austriji, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, tačno je. Tamo je sa Ponikvi poleteo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da su austrijske vlasti tada i pilota i avion predale Republici Hrvatskoj?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja mislim, postoji i ta mogućnost, al' stvarno ne znam da li su predali Republici Hrvatskoj ... Ako nije predat Vojski Jugoslavije, ja stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate o tome? Pa, onda da idemo po onome što znate. Evo, na strani 2 u četvrtom pasusu i na strani 3 u prvom, vi kažete da su nakon maja 1992. godine, dakle, po povlačenju JNA iz Bosne i Hercegovine, izveštaji određeni, koji se odnose na Ratno vazduhoplovstvo bili podnošeni operativnom centru u Banja Luci, a odatle Glavnom štabu Vojske Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da pogledamo, pošto je ovde izneta instrukcija za izvršenje, komandovanje i sadejstvo PVO i vazduhoplovnoj podršci, to je, gore piše "Odobravam", komandant Vojske Republike Srpske general-potpukovnik Ratko Mladić. Srpska verzija je 00876254, naslovna strana, a engleska verzija je, gospodine Mej 03014149, naslovna strana ovog prilično obimnog dokumenta, koji je gospodin Grum prezentirao.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, to je tabulator 4.

SUDIJA MEJ: Nisam čuo, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Optuženi sad navodi dokument pod tabulatorom 4, dokazni predmet Tužilaštva 505.

SUDIJA MEJ: Da li svedok ima dokument pred sobom? Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' imate dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je dokument koji je odobrio komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, general-potpukovnik Ratko Mladić tada, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je gore, u gornjem levom uglu, a dokument je potpisao, koliko vidim, pošto su meni stranice neke prazne, a neke pune, moram samo da nađem, potpisao načelnik, pretpostavljam štaba PVO Vojske Republike Srpske Jovan Marić. I ovde se može videti i pečat, Glavni štab Vojske Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, sad, molim vas da se vratite na prvu stranu, pa uzmemo drugu glavu gde se kaže: "odluku o otvaranju vatre po ciljevima u prvom redu, već, u vazдушnom prostoru". U zagradi piše VAP, šta znači VAP? Vazdušni prostor, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Donosi Glavni štab Vojske Republike Srpske za sve snage PVO na ratištu Vojske Republike Srpske", je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... "sa donošenjem odluka o otvaranju vatre komandantima korpusa i V i PVO Vojske Republike Srpske, preko operativnog centra svojih jedinica naređuju samostalno otvaranje vatre po identifikovanim neprijateljskim vazduhoplovima", je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, onda se kaže, "vatru otvarati bez posebnog naređenja operativnog centra Glavnog štaba Vojske Republike Srpske i operativnog centra V i PVO i operativnog centra korpusa po ciljevima koji ispolje dejstvo po elementima borbenog rasporeda i objektima zaštite". Je l' tako, gospodine 127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda se govori o rasporedu cijeva u vazдушnom prostoru između LA i RJ i ARJ PVO. Šta znači "LA i RJ i ARJ PVO", neposredno preko operativnog centra korpusa Vojske Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To znači po rasporedu šta se kome dodjeljuje, šta se dodjeljuje lovačkim jedinicama i artiljerijsko-raketnim jedinicama PVO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... RV i PVO neposredno preko operativnog centra korpusa VRS. "V i PVO", to je Vojska Republike Srpske, je l' tako?
SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "A zabranu otvaranja vatre svim snagama PVO Vojske Republike Srpske radi obezbeđenja preleta sopstvene avijacije daje operativni centar V i PVO preko operativnog centra korpusa, odnosno preko operativnih centara korpusa", je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda, druga tačka, opet, govori o sadejstvu između jedinica PVO i Vojske Republike Srpske. Dakle govori isključivo o jedinicama Vojske Republike Srpske i kaže gde ima slobodu dejstva lovačka avijacija po odobrenju operativnog centra RV i PVO. To je, takođe, Vojska Republike Srpske, je l' tako, gospodine 127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda imate u ovoj tački 2, u sredini, "sadejstvom između elemenata, vojno ostvariti sistemom vojnog osmatranja i javljanja za kontrolu vazdušnog prostora Republike Srpske i njenih prilaza", je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, u okviru jedinstvenog sistema kontrole.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Vazdušnom prostoru Republike Srpske i njenih prilaza", je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I govori se dalje o situaciji u vazdušnom prostoru i tako dalje i stalno se govori o Vojsci Republike Srpske. I, onda imate tačku 3, to je ono našta ste se vi osvrnuli u svojoj šemi, o nekoj vezi sa Vojskom Jugoslavije. I tačka 3, sadejstvo "VO i PVO sa Ratnim vazduhoplovstvom i protvazdušnom odbranom Vojske Jugoslavije i Vazduhoplovstvom Srpske Vojske Krajine" i tu se, znači, ta tačka 3 je najkraća, i tu se govori isključivo o razmeni informacija. Je l' tako, gospodine 127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da vam kažem, zadatak tih jedinica je prikupljanje informacija i pružanje zainteresovanim korisnicima. Zadatak je tih jedinica otkrivanje letilica u vazdušnom prostoru, identifikacija i o tim informacijama izveštavati korisnike, da li lovačku avijaciju, da li raketne

jedinice, da li centre civilne zaštite i, u suštini, to je bio borbeni zadatak jedinice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, da li je jasno, da se samo ova tačka 3, koja se odnosi na razmenu informacija odnosi na razmenu informacija sa nekim elementima, takođe, koji prikupljaju informacije za Vojsku Jugoslavije? Mislim, istim takvim elementom koji razmenjuje informacije i prikuplja informacije za Vojsku Jugoslavije. Je li tako ili ne?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovdje je tačno definisano. Ovo naređenje koordiniše sadejstvo sa jedinicama Vojske Jugoslavije i jedinicama koje obavljaju isti zadatak na području u vazдушnom prostoru bivše Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Obavljaju zadatak vazdušnog osmatranja i javljanja, znači, radarsku službu i prikupljanje informacija, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da i to je borbeni zadatak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sadejstvo sa jedinicama Vojske Jugoslavije odnosi se na razmenu informacija o stanju u vazдушnom prostoru, je l' tako ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Odnosi se na razmjenu informacija, precizno, između i to tačno na kom nivou komandovanja se vrši razmjena sa jedinicama koje se nalaze kako u Vojski Jugoslavije, tako i u Srpskoj vojsci Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, karakter tih specifičnih jedinica je isključivo prikupljanje i razmena informacija, je li tako ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja vama kažem da je to zadatak jedne jedinice u okviru vojske. Prikupljanje informacija, identifikacija vazdušnih cijeva, da li je naš, da li je neprijateljski, znači, dostavljanje podataka koji će intervenisati u slučaju da je, da l' da se obara, da li da se ruši, da li da se spusti na zemlju, uzbunjivanje i civilnog stanovništva u vezi sa vazдушnom opasnosti dobija se od tih jedinica i sve to potpada pod bobreni zadatak da blagovremeno svi korisnici budu obavješteni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajmo za časak ovu šemu koju ste vi dali. Pretpostavljam da je nećete staviti na grafoskop pošto ...

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, o ovome je bilo reči na zatvorenoj sjednici.

SUDIJA MEJ: U redu, preći ćemo na zatvorenu sednicu. Tabulator 3, želite li da postavite pitanje o ovome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, nemam ništa za zatvorenu sednicu, hteo sam samo da ukažem na sledeće "da je jedina veza ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, o tome smo govorili na zatvorenoj sjednici, pa ćemo da pređemo na privatnu sednicu.

sekretar: Za zapisnik. Časni Sude, dokument pod tabulatorom 3 je uveden pod pečatom.

(privatna sednica)

sekretar: Sad smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tačka 3, u kome se govori o razmeni informacija sa Vojskom Jugoslavije koja se vrši preko radio relejne veze, o stanju u vazдушnom prostoru i u funkciji zaštite vazdušnog prostora, da je to jedino sadejstvo koje se ovde pominje, pa vam sada ukazujem na glavu 5 ove iste instrukcije koja se odnosi na primenu i razradu instrukcije. Ta se na u vašem primerku na srpskom nalazi na strani koja se ... Na osmoj strani instrukcije, glava 5 "Primeña i razrada instrukcije" i druga rečenica, u stvari, mogu da pročitam ceo pasus, to nije bitno: "Komande korpusa i V i PVO", V i PVO se takođe odnosi na jedinice Republike Srpske, je l' tako? Je l' tako, gospodine 127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Na osnovu ove instrukcije, razradiće i uvezati snage PVO u svojoj zoni odgovornosti". Pa, onda rečenica koja mi je poenta: "Komanda V i PVO razradiće sva pitanja iz glave 2, tačka 3 sa komandom RV i PVO Vojske Jugoslavije." Dakle, isključivo se odnosi na razradu ove tačke 3 iz glave 2 koju sam vam malopre citirao i koja se odnosi na razmenu informacija. Dakle, ni na kakvo drugo sadejstvo. Je li ovo jasno iz ove instrukcije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Iz ove instrukcije ja se plašim da se vidi sadejstvo dva sistema: sistema protivvazdušne odbrane u Republici Srpskoj i onog koji je napravljen u Jugoslaviji, a ja sam vam rekao samo na kojem je to nivou urađeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naravno, pošto se u glavi 2 samo u tački 3 govori o tome, tačka 3 se odnosi samo na razmenu informacija, a tačka 5 kaže da će se oni povući ...

SUDIJA MEJ: Gubimo vreme sa ovim. O tome je već bilo govora. Ovdje je sada spomenuto nešto o čemu svjedok nije govorio. Sačekajte, moramo da razjasnimo. Komanda vazduhoplovstva Republike Srpske Krajine, o tome se radi? Šta je to, gospodine B-127 i zašto to stoji ovdje u ovom dokumentu?

SVEDOK B-127: Hoćete li još jednom ponoviti, zapovjednik ...

SUDIJA MEJ: Samo pročitajte tačku 5, prvi pasus, tu se spominje komanda vazduhoplovstva Republike Srpske Krajine. Mene zanima na koji način se to uklapa u kontekst?

SVEDOK B-127: U to se uklapa, u kontekst tako što, sa snagama i jedinicama koje su bile u Jugoslaviji uspostavljeno je sadejstvo tako i sa onim snagama koje su bile na području Srpske Vojske Krajine. I ovim se instrukcijama predviđa i to sadejstvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 127, da li je, dakle, jasno, da se to sadejstvo isključivo odnosi na pitanja iz glave 2, tačka 3, kako ovdje piše? Dakle, pitanja iz glave 2, tačka 3 ove instrukcije? To piše u primeni i razradi jel' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tako piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U glavi 2, tačka 3 se, ona se isključivo odnosi na razmenu informacija, je l' tako gospodine 127 i ništa drugo?

SUDIJA MEJ: Možemo to da pročitamo, ali već je bilo govora o tome i, molim vas, imajte na umu da citirate pogrešno ono što je rekao svjedok i da ne predstavljate pogrešno njegove reči.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne citiram svedoka pogrešno, nego mu citiram da piše da će pitanje iz glave 2, tačka 3 usaglasiti i sa jednim i sa drugim, a glava 2, tačka 3 odnosi se isključivo na razmenu informacija. To sam hteo da ustanovimo i ne moramo ništa drugo više da ustanovljavamo tu. Jer to je ovaj dokument koji je gospodin Grum ovde dao. E, sada mi recite, molim vas, pošto vas je gospodin Grum pitao da li smo imali takve veze i razmene informacija sa nekim drugim državama, sećate se da vas je to pitao u glavnom ispitivanju prošle nedelje? Vi ste rekli da nismo, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To što sam ja pitao da li smo imali neke veze, na primjer, sa nekim zemljama susjednim, kao, na primer, Mađarskom, ja kažem ne dolazi u obzir podatke, vojne podatke osmatranja dostavljati, recimo, Mađarskoj, to je nelogično. Ovi podaci koji se razmjenjuju odnose se samo na civilnu avijaciju i kontrolu civilnog saobraćaja, a on je definisan međunarodnim pravilima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 127, da li je normalno da prijateljske zemlje razmenjuju ovakvu vrstu informacija? Pitao vas je gospodin Grum da li smo sa još nekom zemljom razmenjivali ovakve informacije, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je logična posledica, znači, da smo mi uvezani sa sistemom PVO Jugoslavije, a nelogično bi bilo da smo u razmjenju informacija, na primjer, uključili Mađarsku, šta ja znam ili neku drugu zemlju. Ili Hrvatsku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: I podatke osmatranja, znači, to su zaštićeni podaci. Radi se o jednom vrlo specifičnom poslu gde u svakom momentu treba reagovati. Radi se o vrlo kratkom vremenu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Dakle, gospodin Grum je postavio pitanje jesmo li takve informacije razmenjivali s nekom drugom zemljom. Da li je vama, kao oficiru, poznato da su zemlje oko nas bile ili članice varšavskog ugovora ili članice NATO, pa nismo mogli razmenjivati, svakako, takve informacije ni sa jednim ni sa drugim, je li tako ili ne?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Sa tim zemljama, ja kažem, što se tiče onih borbenih podataka osmatranja o kretanju u civilnom vazдушnom prostoru, ne dolazi u obzir da se razmenjuju takvi podaci. Podaci se odnose na državnu

kontrolu saobraćaja, a koliko je neka zemlja prijateljska ili ne ili kojim to kanalima ide, ja to stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vama kao oficiru poznato da su u našem okruženju bile zemlje ili članovi varšavskog ili članovi NATO i da nismo s njima mogli razmenjivati takve informacije? A ovde se radi o prijateljskim vojskama i kad je reč o Vojsci Jugoslavije i Vojsci Republike Srpske. Je li to nije sporno, nadam se?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja kažem, to je vaše mišljenje, a radi se u principu. Ja kažem još jednom, mislim ja još jednom kažem da se ja osjećam još uvek kao jugoslovenski oficir.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... što se vi osećate tako, ali recite mi da li posedujete ijedan izveštaj Vojske Republike Srpske na kome stoji da ga treba uputiti Vojsci Jugoslavije u Beograd.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja ne posedujem izveštaje, jer je ta ova veza, što je bila uspostavljena između ova dva nivoa komandovanja, što smo malo pre govorili, išla je radarskim putem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači radarska slika vidi se na obema stranama?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno, da. Nisam, u principu, shvatio ko je kome slao izveštaj u tom poslu. Nemam te izveštaje sa sobom. Ja bih morao još jednom da se vratim onome, nisam ja bio u prilici da vidim sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja vas pitam, naravno, pitam samo ono što vi znate. Dobro, kad su upućivani neki izveštaji, vi, pretpostavljam, da znate da su upućivani iz vaše jedinice Glavnom štabu Vojske Republike Srpske, je li tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Naravno da su izveštaji slati Glavnom štabu Vojske Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi recite, molim vas, pošto na trećoj strani u trećem pasusu govorite o narastanju napetosti na području Banja Luke, pominjete jedinice SOS i Vukove sa Vučjaka, je li tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da su pripadnici te jedinice SOS bili ljudi, isključivo iz Banja Luke i okoline, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To su ljudi bili koji se nalazili po ratištima, istočna Slavonija, zapadna Slavonija ili na Kordunu ili, u jednom trenutku ... Oni su napustili matične jedinice i došli u Banja Luku da preuzmu vlast.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu to bili, ti koji su preuzeli vlast, ljudi meštani iz tog kraja?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Većinom, da. Ja nisam imao prilike da one što znam ... Oni su bili iz Banja Luke i okoline, a iskreno rečeno nisam imao priliku da ih sve identifikujem, jer to je bila jedna krizna situacija koja je trajala jedno vrijeme i kasnije je uspostavljena saradnja između generala Talića i tih ljudi koji su imali neku grupu, koja ih je provodila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su, takođe, i to bez izuzetka pripadnici tih Vukova sa Vučjaka, takođe bili ljudi meštani iz tog kraja? Je li tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, to se radi o jedinici kod Prnjavora, većinom ljudi koji su iz tog kraja, koji su bili na obuci u Kninu još dok je bila Jugoslavenska narodna armija, oni su meni govorili "bili smo kod kapetana Dragana", ja sam lično sa njima razgovarao, kao što i sa vama razgovaram ovde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, moje pitanje je bilo, jesu li to bili ljudi iz tog kraja?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, bili su iz tog kraja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da idemo dalje radi ekspeditivnosti. Je li tačno, o tome ste nešto govorili u glavnom ispitivanju, dakle, pre maja meseca 1992. godine zauzeli su bili toranj, TV toranj i odašiljač u Lisini, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno je to da je bilo prije 9. maja 1992. godine. Zauzeli su, radi se o jedinici Vukovi sa Vučjaka, pripadnicima tih jedinica ... Došli su, da vam kažem, iz Knina i ovaj, u tom periodu je samo okrenut kanal te televizije Sarajevo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da li je oficir JNA, neću da mu sad čitam ime zbog toga što gospodin Mej može da mi kaže da se to povezuje s vašom

identifikacijom, ali njegovo ime nije ni bitno, nadležni oficir kontaktirao s njima, je l' tako? Da je smatrao te ljude za opasnost za jedinicu, je l' tako? Tako ste rekli.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nije tačno da je on smatrao. U to vrijeme, kada je bila još Jugoslavenska narodna armija, ti oblici paravojske, bez obzira sa kojih strana oni dolazili, ja vam kažem opet, ja tako mislim, ja sam ih smatrao kao paravojsku, bilo hrvatska, bilo i srpska, pa bilo i muslimanska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da je on obavestio generala Uzelca o paravojnoj jedinici?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno je. On je izvjestio komandu Banjalučkog korpusa, u saradnji sa jedinicama koje su ... Bilo je govora da se podignu dva aviona, ali oni su napustili predajnik pod pretnjom da će se podignuti dva aviona sa bihačkog aerodroma. I, nakon toga je, momenat please molim, nakon toga je ostao i dalje kanal Televizije Beograd.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam drugo. Dakle, taj oficir je obavestio Uzelca o paravojnoj jedinici i naredba je došla da se oni udalje sa predajnika i to pod pretnjom podizanja aviona koji bi ih uništio, je l' tako? I onda su oni pod tom pretnjom napustili taj predajnik, je l' tako? To je ono što ste vi govorili u glavnom ispitivanju.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o jednoj, u to vreme, neregularnoj jedinici koja ne pripada Jugoslavenskoj narodnoj armiji i postojala je mogućnost da ti ljudi ili napadnu kasarnu, jednostavno, zauzmu, uzmu oružje i zbog tih bezbjednosnih stvari je to urađeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jedinica JNA, odnosno, njena komanda, naredila je da se ti ljudi udalje i udaljila ih, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, po naređenju iz Banjalučkog Korpusa u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E, sad mi recite, molim vas. Jasan je, dakle, odnos JNA prema paravojnim formacijama, iz toga, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovo je jedan događaj gde se postavlja jedna jasna situacija da je ovo direktni bio postupak Jugoslavenske narodne armije kako da se odnosi prema tim oblicima organizovanja, samoorganizovanja vojnih jedinica. Jedan, možda, divan primer.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste taj primer, tom primeru prisustvovali, drugima niste i vi o tom primeru govorite tako kako se desio. Sada idemo dalje.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To je samo jedan primer. Ali ja ne mogu da tvrdim, ne mogu na osnovu jednog primera da tvrdim kako se JNA postavila u celokupnoj situaciji u bivšoj Jugoslaviji, prema paravojnim jedinicama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja i ne tražim da vi tvrdite, ja govorim o onome o čemu vi možete da svedočite. E, sada, molim vas, na strani 3 u 4. pasusu, kad govorite o pvlačenju JNA iz Bosne i Hercegovine, je li tačno da su svi oficiri JNA, kao i vojnici iz kasarni koji su bili iz Srbije ili Makedonije ili Crne Gore, tada vraćeni u svoje sredine, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U većini slučajeva da, ali oni koji su bili u Srbiji, došli su u Bosnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Oni koji su bili u Srbiji, došli su u Bosnu", nedostaje samo jedan deo, oni koji su bili u Srbiji iz Bosne, došli su u Bosnu, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: A Srbi koji su imali službu u Srbiji, dobili su naredbu da idu u Bosnu ili tako nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da su Srbi iz Bosne koji su službovali u Srbiji, otišli u Bosnu je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ne, Srbi koji su bili rođeni u Bosni, a u to vreme imali službu u Srbiji, dobili su naredbu da idu u Bosnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da razjasnimo ovu stvar. Pitao sam vas je li tačno da su svi oficiri JNA kao i vojnici iz kasarni koji su bili iz Srbije, Makedonije i Crne Gore, vraćeni u svoje sredine, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, vraćeni su u većini slučajeva. Ostali su samo oni koji su bili retki primerci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u glavnom ispitivanju govorili o tome da su "u to kritično vreme, ja sam zapisao to što ste govorili, nesrbi napuštali vojsku i JNA na tom području, dobijala pretežno srpski karakter i onda je formirana Vojska Republike Srpske", je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja bih to još jednom da kažem. Srbi koji su bili u JNA iz Bosne i u momentu počinjanja rata u Bosni i dalje su ostali u

jedinicama. Te jedinice su napustili Hrvati i Muslimani i ostali su, praktično, ti Srbi iz Bosne. Ti Srbi iz Bosne pripadali su 30. kadrovskom centru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To se ne odnosi na 30. kadrovski centar. To vi znate da je formirana Vojska Republike Srpske koju su činili, upravo, Srbi iz Bosne i Hercegovine, je l' tako?. I, naravno, bilo je Muslimana i to jedan poveliki broj u redovima Vojske Republike Srpske i još nekih nacionalnosti ali, pretežno su to bili Srbi, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U velikom broju Srbi, a ovi ostali, ne bih se baš složio s vama da je bilo, to što kažete, "veliki broj" i onda se treba definisati koji je taj broj, i koliko veliki. Ja bih radije govorio o nekom manjem broju koji je ostao ... Sad ko je ostao, zbog čega, ja ne bih o tome da diskutujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Poznato je da je nekoliko hiljada Muslimana bilo u Vojski Republike Srpske.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Taj podatak nije mi poznat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako ga vi nemate, nema potrebe s vama da ga isterujem. A dobro, jesu li oficiri i vojnici koji su bili, na primer, iz Hrvatske otišli u hrvatske oružane snage, iz Slovenije u slovenačke, iz Makedonije u makedonske, većina Muslimana oficira se pridružili Armiji Bosne i Hercegovine, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tako je bilo. Svi su bježali na svoje neke ... Samo kažem, vidljivo je da su ovi, Hrvati i Muslimani napuštali jedinice, da su se skidali, što iz JNA, što kasnije iz Vojske Republike Srpske i odlazili u te vojske koje ste naveli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto vi kažete da su neki iz Bosne koji su bili na službi, 'ajde da kažemo, u Srbiji ili u Hrvatskoj, da im je naređeno da se pridruže Vojski Republike Srpske. A recite mi gde ste videli da je nekom naređeno u Srbiji ili u Crnoj Gori da se pridruži Vojski Republike Srpske? Dajte mi ime bar jednog oficira kome je ovo naređeno da se pridruži Vojski Republike Srpske. Pošto smo konstatovali da su se državljani Jugoslavije, JNA povukla iz Bosne i Hercegovine u vreme kad se povukla.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče toga, ja nisam imao prilike da im uzimam naredbe kojima su postavljeni, ali odmah, na početku rata oni koji

su imali, Srbi koji su imali službu u Srbiji došli su u Bosnu, e sad po kojim naredbama, u vojsci se sve radi, ja mislim, po naredbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tome i jeste, pošto ste i plata, i zbog plate i zdravstvene knjižice i socijalnog osiguranja kad je i jedan jedini dinar u pitanju u vojsci radi po naredbi, zato ste i za ovu materijalnu pomoć koju ste primali i imali taj 30. centar. To vam je, valjda, poznato, gospodine 127, ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče 30. kadrovske centra, kažem ovde, nije bilo samo plaćanje, vi znate da smo mi imali i narebe o postavljenju i verifikovanju činova i sve ostale stvari koje slijeduju za jednog oficira.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doći ćemo i na to.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja kažem samo ono što sam imao u svojim rukama i što je pisalo. Ja kažem još jednom, ja u Beogradu nikad nisam bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li vama neko naredio da se pridružite Vojsci Republike Srpske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče, do tada ja sam bio pripadnik, oficir Jugoslavenske narodne armije. Oformljenjem Vojske Republike Srpske, ja sam se našao u ratu u prostoru i morao sam, shodno tim okolnostima, da se i ponašam. Ja, iskreno da vam kažem, nisam bio oficir koji bi na prvi metak pobjegao iz zemlje jer, što se tiče, na kraju krajeva, školovali smo se kako u miru tako i u ratu. U tom trenutku, kažem vam iskreno, još uvijek sam vjerovao da će biti Jugoslavija kao neka zajednička država i sve to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem vas, pošto ste i sami maločas rekli da su uglavnom Muslimani i Hrvati napustili JNA, otišli u svoje republike, otišli u svoje vojske, je li vama neko naredio da ostanete u Vojsci Republike Srpske kad je formirana Vojska Republike Srpske? I vi ste mogli otići kao što su oni otišli, je li tako ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam u to vrijeme možda i mogao otići, ali, kažem, to je bilo i rizično i opasno, ali, kažem, u to vrijeme ja sam ... Banja Luka je bila zatvorena i da sam htio da odem, ja nisam mogao. Ali ja kažem opet, ona ideja zbog čega sam ja tamo bio, to sam objasnio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jugoslavija?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. I ja vam kažem iz ovih stopa, sutra da se oformi ta ista država, onakva kakva je bila, ja ne bih žalio da sutra poginem za nju. Iskreno vam kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam verujem, ali ovde samo sad da utvrdimo neke stvari o kojima ovde svedočite i koje se ovde uzimaju kao, kao neki dokazi o umešanosti Jugoslavije u građanski rat u Bosni. Recite mi, molim vas, svedoče 127, da li ste vi lično za vreme vašeg oficirskog staža, u periodu od maja 1992. godine, dakle, u periodu od kad je formirana Vojska Republike Srpske, pa do trenutka kad ste napustili Vojsku Republike Srpske, u radnom smislu primili bilo kakvo naređenje od bilo kog oficira Vojske Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja sam bio u takvoj jedinici da do kontakta nisam mogao primiti neko konkretno naređenje od oficira Vojske Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste bilo kada videli bilo kakvo naređenje koje bi bilo upućeno vašoj jedinici ili komandi od strane bilo koje komande Vojske Jugoslavije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče toga, bio sam prisutan kad je jedan komandant, vi vjerovatno znate, kaže da je stigaotelegram iz Vojske Jugoslavije. Ja nisam imao priliku da kontrolišem šta radi komandant, "šta ste vi njemu", ako je tako rečeno ovdje, mislim, ja vam kažem šta sam čuo i vidio tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Momenat, da se razjasnimo. Šta je sadržaj tog, po kom osnovu isto, radi se o nekim stvarima koje su, verovatno zaštićene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... vaše pretpostavke i ja neću da se ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: ... ali, uglavnom, to nisu pretpostavke, ja vam kažem što sam vidio svojim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vama nije bila poznata sadržina tog telegrama da biste mogli da tvrdite da je to bilo kakva naredba. Ako vam nije poznata sadržina, nema potrebe da se u to udubljujemo. Recite mi, s obzirom da je bio rat, da li vam je poznato da je u bilo kojoj situaciji

postojala neka zajednička vojna operacija na prostoru Bosne i Hercegovine, gde su učestvovali pripadnici Vojske Jugoslavije? Da je učestvovala neka jedinica Vojske Jugoslavije? Je li vam poznato ili nije, ako nije, da idemo dalje, da ne gubimo vreme?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, s obzirom na jedinicu u kojoj sam ja bio, ja to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi tvrdite da je ovo postojanje, ovog 30. kadrovsog centra, u stvari, nekakav dokaz da je to bila jedna vojska. Je li to vi tvrdite?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja vam kažem što se tiče svih kategorija koje drže jednog oficira, da je to bila jedna vojska. To je, na kraju krajeva rekao general Perišić, načelnik Generalštaba vojske od 1993. godine do 1998. godine.

SUDIJA MEJ: Kad je on to rekao?

SVEDOK B-127: Izjavio je kada je smjenjen 1998. godine u "Vremenu", časopisu "Vreme".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, verovatno će oni pozvati ovde i generala Perišića, pa će on to moći da kaže. Da li je tačno, svedoče 127, vi ste nekoliko puta ovde pomenuli 30. kadrovski centar Personalne uprave Vojske Jugoslavije, je li tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tako je, tako je. To sve stoji na papirima, fiktivno stoji, a mjesto službovanja Beograd.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vodite se u 30. kadrovskom centru Personalne uprave. Postoji li bilo koja vojska u svetu kojom komanduje neka "personalna uprava"? Vi ste obrazovan čovek, vojno obrazovan ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ne postoji Personalna uprava koja komanduje, ali Personalna uprava je sastavni deo Generalštaba Vojske Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Taj 30. kadrovski centar, jeste ikad dobili bilo kakvu vojnu naredbu koja se odnosi na bilo kakvu vojnu aktivnost od komandanta tog 30. kadrovsog centra?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče 30. kadrovsog centra, poštovani sudija, to je odeljenje, personalno odeljenje Personalne uprave i tamo nije

bilo ni komandanata ni nekih, osim ove dvojice ljudi što su potpisivali naredbe, što su sprovodili u Bosnu, što se tiče ... A svi ljudi bili su u Bosni od 30. kadrovske centra, a od 40. bili su raspoređeni u Hrvatskoj. Jer to je suština, neće 30. centar organizovati civilnu strukturu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tome se, zapravo, i radi, svedoče 127. Da li je tačno da je 30. kadrovski centar, inače, pre vas je svedočio tadašnji predsednik SRJ gospodin Lilić koji je objasnio, jer je to znao bolje od mene u to vreme, da je 30. kadrovski centar bila jedna soba, a 40. druga soba i da su tu isključivo ...

SUDIJA MEJ: On ne može da komentariše ono što je rekao neki drugi svedok i to smo već ranije rekli. On ne zna šta je rekao gospodin Lilić i ne može to da komentariše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu, gospodine Mej. Evo, svedoče 127, da li je tačno da je 30. kadrovski centar ništa drugo nego jedno administrativno odeljenje u Personalnoj upravi za one oficire, znači koji su nekada bili pripadnici JNA, do 6. aprila bili zaposleni u JNA i kojima su stečena prava na lični dohodak, socijalno osiguranje, penzijsko osiguranje, ostala kao vid pomoći za njih i njihove porodice, za njih koji su otišli u Vojsku Republike Srpske ili Vojsku Republike Srpske krajine? Je li to tačno ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče 30. kadrovske centra, poštovani sudija, da razjasnimo još jednom, tamo nije bilo nikoga, ali oni ljudi koji su pripadali 30. kadrovskom centru, a ujedno i sva prava imali u Vojsci Jugoslavije i to čak i državljanstvo, nalazili se u Bosni u tom periodu od 1992. do 1995. godine, u Bosni se vodio rat, oni tamo nisu bili na nekom, kako da kažem, nije to bilo lovačko udruženje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 127, ja cenim vašu duhovitost, ali Vojska Republike Srpske je formirana zvanično i nju su sačinjavali ljudi koji su rođeni u Bosni i Hercegovini, dakle, lokalno stanovništvo Bosne i Hercegovine, je l' tako? Bez obzira jesu li pre bili pripadnici, pre toga, JNA ili ne.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jeste, ali ujedno, u isto vreme su i pripadali Vojsci Jugoslavije. Primali su unapređenja u Vojsci Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je jasno iz svih dokumenata koje je ovde gospodin Grum iznosio, a koje ste vi komentarisali, da se sva ta dokumenta odnose isključivo na socijalna prava, penzijsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje oficira i njihovih porodica i stečena prava u vezi s platom koja je, dakle, kao materijalna pomoć davana iz Jugoslavije Vojsci Republike Srpske?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Radi se o tim papirima, u većini slučajeva što ste vi rekli, ali ovdje je bitno da se kaže da su oni ta prava stekli u Bosni, što smo malo prije komentarisali, a ostvarivali u Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, kao što se sećate, pošto se taj Kadrovski centar odnosio za pripadnike JNA koji su prestali da budu pripadnici JNA i postali pripadnici Vojske Republike Srpske posle 4. maja 1992. godine, isključivo kao materijalna pomoć i ništa drugo, je li tačno ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Vi to možete da definišete da li je materijalna pomoć, ali onaj postupak kakav je bio dok smo mi bili u Jugoslavenskoj narodnoj armiji i posle u Vojsci Republike Srpske je identičan. Mislim, oko tih pitanja materijalnog obezbjeđenja je identičan sa svakim oficirima koji je bio i u Nišu i Novom Sadu, svaki oficir je morao imati naredbu o postavljenju i sve te dokumente koji uz njega idu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svi ti dokumenti 30. kadrovskog centra odnose se isključivo na lični dohodak, zdravstvenu knjižicu, penzijsko osiguranje i socijalno osiguranje. Je li tako ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Naredba o postavljenju, znači, za koji su plaćeni, na osnovu koga se odrijeđuje opis radnog mjesta, platnu grupu, podaci o unaprijeđenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu promena koje taj pojedinac ima odlukom nadležnih organa Vojske Republike Srpske, samo se ovamo konstatuje administrativno i obezbeđuje im se lični dohodak i socijalno osiguranje, je li to tačni ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ja kažem vama to je tačno što se tiče da je tamo sve riješavano, ništa nije riješavano od ovih pitanja u Republici Srpskoj, preko vlade gospodina Radovana Karadžića. Sva ova pitanja od 6. aprila, pa nadalje, do kraja rata, mi smo riješavali preko Vojske Jugoslavije, a ne preko legalne vlade gospodina Karadžića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To što ste primali materijalnu pomoć u vezi sa stečenim pravima koja ste stekli dok ste bili u JNA, tamo su vam živele i porodice i one ne bi imale od čega da žive da niste dobijali tu vrstu pomoći, je l' tako ili nije tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To jeste materijalna pomoć za porodice, ali do 6. aprila imali smo JNA, a i posle 6. aprila, ja kažem, prema ovim svim papirima, ja sam oficir Vojske Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi niste mogli biti oficir Vojske Jugoslavije i oficir Vojske Republike Srpske jer ste imali svoj Glavni štab, a taj Glavni štab nije bio podređen Generalštabu Vojske Jugoslavije i vi to dobro znate. Da li vam je poznato da je iko unutar Vojske Jugoslavije nije mogao narediti ni jednom oficiru da ide u Vojsku Republike Srpske, već se radilo o ličnom izboru oficira?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ja sam imao jedan primer, opet govorim što sam razgovarao sa čovjekom koji je došao iz Beograda, konkretno rečeno, na Banjici je imao službu, ali bih rekao radi se o jednom podoficiru da je dobio tamo u Beogradu, da treba da ide u prekomandu u Podgoricu za, kao protivuslugu rekao je "ja bih radije da idem šest mjeseci u Bosnu" i tamo da provede šest mjeseci, a da ga postave u Beogradu.

SUDIJA MEJ: To smo čuli ranije, svedok je to već opisao. Sad ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta, a posle toga ćete imaćete još pola sata, gospodine Miloševiću.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da odgovarate kratko, jer vrlo mi je ograničeno vreme, a treba da pređem što više pitanja. Recite mi, da li to što ste lično vi preko 30. kadrovskog centra unapređeni u viši čin, znači da je neko u Beogradu doneo odluku o vašem unapređenju ili je takva odluka doneta u Vojsci Republike Srpske, a samo administrativno obrađena u 30. kadrovskom centru, upravo zbog iznosa pomoći u ličnom dohotku i socijalnim pravima? Je li tako ili ne?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudijo, na ovo pitanje ne mogu da odgovorim sa "da" ili "ne". Radi se o redovnom unaprijeđenju: kada prođu

tri godine, ja dobijam čin. Nije bilo nikakvih tu odluka Vojske Republike Srpske. Ja sam dobio čin na osnovu vremena provedenog u službi. I sa ovim datumom, znači, kada je isteklo tri godine, sljedeće tri godine dobijam taj čin. I taj papir sam dobio iz Beograda i ni od koga više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svi ovi papiri koje ste dali, koji nose pečat Vojske Republike Srpske, upravo govore suprotno. Ali, evo, da idemo dalje. Recite mi, molim vas, da li se u 30. kadrovskom centru vodila službena evidencija za bilo kog drugog oficira Vojske Republike Srpske, osim onih koji su nekada bili u JNA?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče ovih datuma koji su se nalazili na dokumentima, koji su duplirani, prvo se zavodi u Beogradu i nakon nekih četiri do pet meseci, u Banja Luci. Znači, prvo je datum u Beogradu, a zatim u Banja Luci. Što se tiče ovog drugog dijela, jedan od drugih prijedstavnika koji su bili u vojsci Republike Srpske, a nije bio prije, znači, u Jugoslavenskoj narodnoj armiji, nije se nalazio u 30. kadrovskom centru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li činjenica da ste preko 30. kadrovskog centra ostvarivali pravo na penzijski i invalidski staž, zdravstveno osiguranje, ratni staž, može uopšte da se tumači kao nekakvo komandovanje iz Generalštaba Vojske Jugoslavije ili, jednostavno, pomoć prijateljskoj vojsci u kojoj jedan deo, znači, oficira godinama pre toga svoja prava ostvarivao u JNA?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Na ovo pitanje ja ću da odgovorim sledeće, ovo: došli smo aprila ... Ja sam bio oficir Jugoslavenske narodne armije. Posle 6. aprila, u dokumentima koja sam imao, radi se o mojim ličnim dokumentima i naredbama, ja sam oficir Vojske Jugoslavije. A da li me je neko tretirao kao pomoć ili nije, ja govorim o svojim papirima i na osnovu ovog što je napisano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, upravo po tim papirima. A recite mi, da li su se odluke o prekomandovanju oficira Vojske Republike Srpske donosile u Beogradu ili, na primer, u Banja Luci.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, što se tiče prekomandi iz Vojske Republike Srpske u Vojsku Jugoslavije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o komandama unutar Vojske Republike Srpske. Ko je donosio te odluke?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Unutar Vojske Republike Srpske trebalo je da donosi Glavni štab Vojske Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, hvala ja ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: ... pa, dotakli smo se prekomandi...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja govorim o prekomandovanju unutar Vojske republike Srpske. A recite mi, molim vas, da li se, dakle, samo za one oficire koji su nekad bili u sastavu JNA u okviru 30. kadrovske centra, vodila evidencija o promenama, napredovanju, statusu, platnim grupama i tako dalje?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, vraćamo se, znači, na isto pitanje, ponovo. Ko je pripadao 30. kadrovskom centru gde pripadaju kategorije lica koje imaju zaposlenje u JNA, a povlačenjem, zvaničnim povlačenjem JNA ...

SUDIJA MEJ: Ne. Recite nam, molim vas, gde je vođena evidencija?

SVEDOK B-127: Sva pitanja regulisana su u Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je bilo kakva odluka donošena u Beogradu ili je 30. kadrovski centar samo primao i registrovao takve informacije? Pa to je u Personalnoj upravi, dakle. To smo utvrdili da je ta dokumentacija bila u jednoj sobi i odnosila se isključivo na lični dohodak, zdravstveno osiguranje i socijalno osiguranje.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ali iz ovog zahteva generala Galića da mu se dodjeli platna grupa 4, vidi se tačno gde traži da se dobije platna grupa 4, jer do tada je imao platnu grupu 6.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Radi se, dakle, isključivo o plati, dakle o toj vrsti pomoći, koja je pružana. A recite mi, molim vas, koliko je oficira iz Vojske Republike Srpske, koji su nekada bili u JNA, ostavilo svoje porodice, decu i pokretnu i nepokretnu imovinu u Saveznoj Republici Jugoslaviji?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Hoćete li biti jasni, ko? Nesrbi ili ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorim o ljudima koji su otišli u Vojsku Republike Srpske, koji su imali porodice, porodice su morale od nečega da

žive, da li su bili u Saveznoj Republici Jugoslaviji ili su bili u Republici Srpskoj, u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani Sude, tačno je to da su neki članovi, pripadnici 30. kadrovske centra imali porodice u Vojski Jugoslavije i normalno je bilo da se ti ljudi, primaju platu od onoga ko je zaposlen u vojsci, a taj čovjek je bio na ratištu u Bosni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti koji su bili u Bosni bili su pripadnici Vojske Republike Srpske i bili su rođeni u Bosni.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno. Bili su pripadnici Vojske Republike Srpske, pripadali 30. kadrovskom centru Vojske Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovde se radi samo o administrativnoj upravi koja se brinula o vašem stažu, osiguranju i onda se njima obraćate za priznanje radnog staža, je l' tako?

SUDIJA MEJ: Mislim da smo iscrpeli ovu temu. Vrtili smo se u krug, saslušali smo svedočenje u vezi s tim, imamo dokumentaciju pred sobom i na nama je da donesemo odluku. Nema smisla da se dalje raspravljate sa svedokom u vezi toga. Molim vas da pređete na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je sporno, dakle, da je ovo bio samo jedan vid materijalne pomoći između dve prijateljske ...

SUDIJA MEJ: Ne, na nama je da o tome donesemo odluku, a ne na svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, ja sam hteo da čujem svedoka ... Da li postoji bilo kakav drugi dokument kojim je nešto naređeno iz Vojske Jugoslavije, a koji se ne odnosi na socijalna prava i lični dohodak?

SUDIJA MEJ: Ne, i to smo čuli. Molim vas da pređete na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste ... Da li znate dokle je trajala ta pomoć, da je trajala do 2001. ili do 2002. godine, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tako je. I poštovani sudija, da razgraničimo. Ovde se radi o različitim oblicima prekida finansiranja, slanja naredbi i sve konkretne administracije za odriježene kategorije lica. Tako, dakle, ako kren-

emo odozdo, vojnici po ugovoru, koji u Vojsci Republike Srpske, koji su pripadali tamo, sa njima je to rješeno 1994. godine. Građanska lica u vojsci, a kasnije imenovani kao "radnici u Vojsci Republike Srpske", koji su, isto, pripadali 30. kadrovskom centru, negde 1997. godine i na kraju su ostali oficiri i starješine koji su kasnije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kasnije, do 2001. ili 2002. godine, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači ta pomoć je nastavljena još punih sedam godina posle rata, je li tako ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tako je, ali su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je iz toga jasno da ta pomoć nije imala veze sa ratom?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ta pomoć je, praktično, od početka rata počela i trajala je, kol'ko je trajala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A duže je trajala posle rata nego za vreme rata. Rat se završio 1995. godine, pa još sedam godina ste primali istu tu pomoć i nije bila ni u kakvoj funkciji nikakvog ratovanja. Je l' to najbolji dokaz da to nema nikakve veze ni sa kojim drugim pitanjima, osim sa pitanjima ličnog dohotka i socijalnog osiguranja?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, za vreme rata tretirano je postavljenje po ratnoj formaciji i počinje ... Duplog radnog staža, a posle rata postavljeni su oficiri po mirnodopskoj formaciji isto i dalje ... Pripadnost 30. kadrovskom centru.

SUDIJA MEJ: Vi ste ranije odgovarajući na pitanje da je pomoć nastavila da se daje sledećih sedam godina nakon rata, rekli da je to tačno i onda ste hteli da kažete nešto drugo, pa ste prekinuti. Da li želite još nešto da dodate kako bi nam razjasnili tu situaciju? Vi ste odgovorili na pitanje. Ako mislite da ste odgovorili onda u redu, ali ako želite nešto da dodate, imate priliku da to uradite.

SVEDOK B-127: Htio bih da dodam što se tiče samo ovih pitanja, ta pitanja su veoma složena. Ne može se na pitanja "da" ili "ne" direktno odgovarati,

jer mi kada raspravljamo o ratu od 1992. godine do 1995. godine, imamo u vidu sve one koji su ostali iza nas. I mi smo ovde, verovatno, da pokažemo jednu istinu šta je bilo tamo da ne bi buduće generacije tražile izvorište u ovim sukobima, što smo mi ostavili iza leđa.

SUDIJA MEJ: Da, u redu, ali ostanimo na stvari o kojoj se raspravlja. Izvolite, gospodine Miloševiću. Da li želite još nešto da pitate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomoć je trajala još punih sedam godina posle rata, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nije sporno. Samo vi to tretirate kao pomoć, ja to tretiram da sam pripadnik Vojske Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ću da vam postavim ...

SUDIJA MEJ: Kada je ovaj odred 30. Kadrovskog centra prestao sa svojim aktivnostima? Kada se to završilo?

SVEDOK B-127: Meni je prevedeno ovde "odred". 30. kadrovski centar, 30. kadrovski centar, Vojna pošta 3001, prestao je sa aktivnostima negde 2000. godine i počelo je sa prvim naznakama da svi ti ljudi koji su rođeni u Bosni idu na plaćanje Vojske Republike Srpske. Malo prije sam pomenuo da su kategorije ovih vojnika po ugovoru i građanskih lica puno ranije, 1994. i 1997. godine skinuti sa 30. kadrovskog centra. Zašto je to tako bilo, ja kažem samo kako je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ćemo čuti kad dođe neki drugi svedok koji je za to, takođe, kompetentan, ali nesporno je, dakle, da je do posle 2000. godine trajala ova vrsta pomoći koju vi vezujete za jedinstvenu neku vojsku Jugoslavije i vojsku ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, on nije govorio o pomoći, a vi koristite tu reč. On je govorio samo o aktivnostima ovog kadrovskog centra i aktivnostima oficira koji su se borili u Bosni, ali su bili plaćeni od strane Vojske Jugoslavije. O tome je bilo reči. U čemu je značaj svega toga, to je nešto što mi moramo da utvrdimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za značaj svega toga, pošto svedok tvrdi da je to, ta veza postojanja 30. kadrovske centra dokaz da je to bila nekakva jedinstvena vojska, a pošto je to trajalo, po njemu, do 2002. godine, je li tako? To nije sporno. Ta jedinstvena vojska, ako bi bila jedinstvena vojska postojala je i za vreme NATO agresije. Pa, je li se borila Vojska Republike Srpske protiv NATO agresije ili nije, je li učestvovala u toj odbrani ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče tog pitanja, koliko mi je poznato, nije bilo aktivnog učešća Vojske Republike Srpske da pruži neku značajnu pomoć Vojsci Jugoslavije. A sem toga, Vojska Republike Srpske je bila pod direktnom kontrolom SFOR-a (Stabilisation Force) i vrlo je teško o tome govoriti kakvu bi pomoć mogli u tom trenutku pružiti. Između ostalog, to govori niz inspekcija koje je SFOR izvršio u svim kasarnama u Vojsci Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svedoče 127, ali da je to bila jedinstvena vojska, a poznato vam je da je sa teritorije Republike Srpske dejstvovalo po Jugoslaviji, pa valjda bi, ako je to bila jedinstvena vojska, ona delovala protiv agresora na SRJ. Zar to nije najbolji dokaz da to nema veze s ...

SUDIJA MEJ: Sve je to predmet vaše argumentacije koju ćete moći da iznesete kada za to dođe vreme. Izvolite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo koja jedinica Vojske Republike Srpske i pre NATO agresije, na primer, upotrebljena na Kosovu i Metohiji?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče mog nivoa, ja tu ne znam da li je neka jedinica bila upotrebljena na Kosovu i Metohiji, a što se tiče Kosova i Metohije i tog perioda, ja kažem i napominjem, 1996. godine prvo dolazi IFOR (Implementation Force), a posle dolazi SFOR i pod direktnom kontrolom SFOR-a je bila u tom periodu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kako je funkcija različita u tome što ste primali plate i postojao taj 30. kadrovski centar do 1995. godine, do kraja rata, u čemu se razlikuje od onoga šta se događalo od 1995. do 2002. godine?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Od 1996. godine dobili smo zvanične legitimacije Vojske Republike Srpske i ... Poslije jedino što se ovaj period nama što smo bili u ratu vodi kao dupli radni staž, posle se vodi kao mirnodobska

formacija i 1996. godine smo praktično imali zvanična dokumenta Vojske Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste stigli da izdate vaše legitimacije, to je vaša stvar, nego ja govorim o tome da je ista funkcija bila od 1992. do 2002. godine od čega je veći period posle rata, nego za vreme rata, a ništa se nije menjalo jer se radilo isključivo o plati i socijalnim pravima. Je li to sporno ili nije sporno?

SUDIJA MEJ: Koje je pitanje? Nema smisla da iznosite tvrdnje pred svedoka. Morate da mu postavite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakva je razlika u tretmanu tog 30. kadrovske centra do kraja rata i posle kraja rata? A, očigledno nikakva, gospodine Mej.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Nije tačno. Razlika je u tome što se tiče naših tretmana. Priznaje se rat u Bosni i Hercegovini, a posle rata ide se na normalan način gdje mirnodopski se priznaje radni staž shodno mirnodopskoj formaciji. To je razlika, mislim što se tiče toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, svedoče 127. Pomenuli ste dokument, ja zbog skraćenog vremena ne mogu da pređem ni deo dokumenata koji su ovde dati, ali, evo, da uzmemo nekoliko. Zahtev generala Galića za priznavanje prava na platnu grupu 4. "Verifikacija čina general pukovnika". To je vezano za platu i druga socijalna prava, penziono i ostalo. Uzmite, molim vas. 831 je zadnji broj na ovom papiru. Vi kažete, odgovorili ste na jedno pitanje gospodina Gruma da su unapređenja vršena u Vojski Jugoslavije.

sekretar: Časni Sude, mislim da je to dokument Tužilaštva pod tabulatorom 10, dokaznog predmeta 505.

SUDIJA MEJ: Dajte svedoku primerak dokumenta.

TUŽILAC GRUM: Da, tako je, tabulator 10

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte, molim vas. Isključivo se govori, znači ... "Ispravka rešenja Fonda za socijalno osiguranje vojnih

osiguranika za obračun starosne penzije” i tako dalje, “čina”, i onda, drugi pasus kaže: “iz naše personalne evidencije i ukaza predsednika Republike Srpske o postavljenju, vidi se da je imenovani postavljen” i tako dalje. Dakle, general o kome je reč, dakle, Galić je ukazom predsednika Republike Srpske postavljen. Ovamo se registruje i traži mu se jer je ta pomoć postojala u vidu ličnog dohotka i socijalnih prava, da mu se ta socijalna prava regulišu. Da li je iz ovoga potpuno jasno da on ... E, sad je ponovo mikrofon uključen. Da li se iz ovoga jasno vidi da, jer oni kažu “iz personalne evidencije i ukaza predsednika Republike Srpske o postavljenju”, da li je iz ovoga jasno da je on postavljen ukazom predsednika Republike Srpske, a ne nikakvom odlukom bilo kog nadležnog u Vojsci Jugoslavije. Je l’ to jasno ili nije, molim vas?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ovde se radi da je unaprijeđenje za postignute ciljeve i šta je radio dotični general-pukovnik, unapređen od strane organa Vojske republike Srpske. Taj čin koji je ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite da vas prekinem na trenutak. Da li zadnji paragraf ovog dokumenta upućuje da je u reč o preduzimanju svih mera iz njihove nadležnosti da se potvrdi čin u koji je unapređen, od strane nadležnog starešine, a u skladu sa važećim propisima Vojske Jugoslavije. Da li to tu stoji?

SVEDOK B-127: To sam ja hteo da vam kažem. Predsjednik Radovan Karadžić je mogao nekog unaprijediti u generala. Ako je on imao čin do tada u 30. kadrovskom centru pukovnika, dok ga ne verifikuju, shodno propisima Vojske Jugoslavije, on i dalje je u 30. kadrovskom centru pukovnik. I ovaj zahtjev je u obliku toga i napisan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je jasno da se ovde isključivo radi o tome da se poštuju kriterijumi koji važe u Vojsci Jugoslavije za lični dohodak, penzijsko i invalidsko osiguranje. Je li to jasno ili nije?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde je jasno da se samo sa važećim propisima Vojske Jugoslavije uskladi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vraćam vas na prvi, ako je u skladu sa važećim propisima Vojske Jugoslavije, vraćam vas na prvi stav koji kaže: “traže ispravku rešenja Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika za obračun starosne penzije i čina general-potpukovnika”, dakle, isključivo se

odnosi na penziju, znači na socijalna pitanja, pa se primenjuje isto kao i za Vojsku Jugoslavije.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj dokumenat, poštovani sudija ... Radi se o čoveku koji je otišao u penziju, da mu se prizna veća platna grupa i traži se od Vojske Jugoslavije da mu se spusti platna grupa sa šest na četiri i sasvim je jasno, pošto je i do tada vjerovatno imao grupu 6, a radi se o penziji koju prima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se radi o socijalnom pravu, a ne o bilo kakvom drugom elementu. Je li to sporno ili nije, B-127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, nije sporno da se ... Radi se o penziji njegovoj da mu se riješi, zato što prima neodgovarajuću. Ali, rešavaju u Vojsci Jugoslavije.

SUDIJA MEJ: Mislim da smo ovu temu iscrpeli. Ostala su vam četiri minuta, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, ja onda, pre nego što pređem na sledeću temu, samo da obratim vašu pažnju, pošto su ovde vrlo važna stvar datumi. Evo, na primer, ovo što se odnosi, što piše DAO4-4801, regulisanje jugoslovenskog državljanstva i odnosi se na 1997. godinu i odnosi se isključivo o propisima po kojima građani koji nemaju jugoslovensko državljanstvo mogu dobiti jugoslovensko državljanstvo. Tu se ne razlikuju oni koji su bili pripadnici vojske, od drugih građana Republike Srpske, je li to jasno?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, mogu li ja da imam taj dokumenat prvo i da objasnim?

SUDIJA MEJ: Mislim da možemo i sami da ga pročitamo. Dajte da krenemo na nešto drugo i onda završite sa ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Je li jasno da ovaj dokument koji se odnosi na komandanta 503. motorizovane brigade, sami ste rekli da je to Vojske Republike Srpske, na Obrenović Dragana ... Piše datum ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Dajte svedoku dokument, to je isti tabulator, 11, da tačno. Dakle, treći dokument pod ovim tabulatorom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je, evo, ja neću da ulazim ni u kakve detalje jer nemam vremena, je li jasno da nosi datum 1. februar 1999. godine? A, onda dalje, određuje se za zastupnika, to jest za zamenika, isto tako 503. motorizovane brigade Vojske Republike Srpske, pa nosi datum 29. septembar 1998. godine, je li tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Sve što imam ovdje je dokument, 6839 su poslednji brojevi na dokumentu. Da i on se odnosi na 1999. godinu, na 1. februar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste, 1. februar 1999. godine, pa ovo određivanje za zastupnika 503. motorizovane brigade je 29. septembar 1998. godine. Dakle, sve su to dokumenti posle rata i potpuno je isti postupak kao i za vreme rata i odnosi se isključivo na socijalna prava. Je li to jasno ili nije, svedoče 127?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, na ono malo prije pitanje što je rekao da se radi samo o građanima, da građani svi mogu regulisati državljanstvo u Saveznoj Republici Jugoslaviji. To je, radi se o dokumentu koji je primila komanda korpusa i nema nikakvog govora da se radi o nekim građanima. Radi se isključivo ... Odnosi se na pripadnike 30. kadrovske centra, da na taj način riješe državljanstvo u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne postoji obaveza da se nekom da državljanstvo, a prvi stav ovog pisma je, kaže: "Na osnovu Zakona o jugoslovenskom državljanstvu", pa u zagradi stoji "Službeni list Savezne Republike Jugoslavije od 1996. godine, a u cilju realizacije dajemo vam sledeće objašnjenje": daje se objašnjenje kako se po zakonu...

SUDIJA MEJ: Nećemo sada o tome. Molim vas, gospodine B-127, dajte kratki odgovor na pitanja, a vi, gospodine Miloševiću, imate još dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako je na ovo odgovorio po vašem mišljenju, a to je 1997. godine, daje se objašnjenje, informacija kako se stiče jugoslovensko državljanstvo po zakonu koji je objavljen javno u "Službenom listu" Jugoslavije. Dakle, to valjda nije sporno, svedoče 127.

SUDIJA MEJ: Ne, ne treba. Još dva pitanja imate, gospodine Miloševiću i požurite, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo mi je teško da izaberem iz ovoga, gospodine Mej, ali ću da sada, da napustim ovu hrpu propisa gde skrećem pažnju da ima, hrpu ovih dokumenata, gde se vidi da je 1999., 1997, 1998. gosina i tako dalje i da se ni po čemu ne razlikuju od onih između 1992. i 1995. godine. Samo da vas pitam nešto u vezi s onim što ste rekli u glavnom ispitivanju. Naime, o rušenju džamije u Banja Luci 7. na 8. maj 1993. godine. Sećate se toga?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, sećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je došlo s vrha Republike Srpske, s potpisom Radovana Karadžića posle te diverzije koja se desila, naredba da policija zaštiti sve verske objekte u Banja Luci? Da li vam je to poznato? Samo mi recite "da" ili "ne"?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: To mi nije poznato, al' znam da su sve srušene džamije u Banja Luci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, je l' vam poznato da je ikad i jedna džamija u Srbiji srušena?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tamo nije. Po mom mišljenju se tamo nije događalo tako nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, kad ste rekli za rušenje katoličke crkve u Banja Luci 1995. godine, rekli ste da se to desilo nakon pada Krajine i da je ona uništena kao oblik revanšizma. To je ono što ste vi rekli u glavnom ispitivanju.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, ne radi se o Krajini. Precizno rečeno je "padom zapadne Slavonije". Dva dana posle toga desilo se miniranje katoličkog samostana pored Banja Luke i to je isto strašno, mislim, bez obzira o kome se objektu radi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svedoče 127, ja ne kažem da nije strašno, nego kažem ono što ste vi rekli da je to nakon pada, evo da kažem zapadne Slavonije, sad me ispravljate, ja sam zapisao nakon pada Krajine, uništena kao oblik revanšizma. Dakle, da li vam je poznato koliko je desetina hiljada izbeglica tada se sleglo u taj deo i prošlo kroz Banja Luku?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno je to, gospodine, što vi kažete? Ali da li je ova, to je žalosno, ja kažem ovde pred sudom, ali da li je vama poznato koliko je u Banja Luci u tom periodu isterano ljudi na ulicu?

SUDIJA MEJ: Zaista moramo da završimo. Da li amikusi imaju pitanja? Ako možete, molim vas, da budete što ekspeditivniji.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, pokušaćemo da budemo zaista ekspeditivni. Ja bih hteo, ako može svedok, gospodin svedok vama da objasni nekoliko stvari vezanih za dokumente iz tabulatora 12 i 14. Jedno je uverenje od 28. jula 1994. godine, to je iz tabulatora 12, a drugo je dokument od 5. oktobra 1994. godine. Ako bi moglo to da se stavi pred svedoka? Ovaj prvi dokument nosi broj u engleskom prevodu 00840122, drugi broj je na BHS-u. To je dokument koji je potpisao Štrbac, komandant vojni iz Zvornika. Imate to? 28. jul.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: 28. jula 1994. godine?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da. E, sad, pogledajte. To je uverenje koje izdaju vojne vlasti, vojne vlasti Vojske Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I to ga potpisuje Štrbac, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I to nosi "određenje-uverenje"?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I kaže da je potpukovnik Pandurović, nastanjen u Zvorniku, pripadnik Vojske Republike Srpske ranjen 29. avgusta 1992. godine, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Opis događaja i oštećenje organizma i onda kaže: "Dana 29. avgusta u rejonu Zaglavka, opština Višegrad, u borbenim dejstvima, pri nailasku na ukopanu protivtenkovsku minu, ranjen je pukovnik Pandurević Vinko", i opis povreda: kičma, potkolenica, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovde se govori o borbenim dejstvima, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovde se govori da je dotični potpukovnik ranjen i da mu se izdaje uvjerenje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ali mene interesuje ovo ovde mesto gde piše "u borbenim dejstvima".

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, u napadnim, "u napadnim borbenim dejstvima".

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da. Takav dokument nije mogao biti izdat nigde drugde nego od strane predstavnika vojnih vlasti jer podatke o borbenim dejstvima nije niko imao u ovom kadrovskom centru u Beogradu.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Što se tiče podataka o borbenim dejstvima, u 30. kadrovskom centru, po mom mišljenju, jer ja tamo nisam nikad bio tokom celog rata da bih govorio o onome šta su oni tamo imali ... Po mom mišljenju, nisu imali.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Drugim rečima, da bi neko stekao prava, njemu bi trebalo biti izdato ovo uverenje, a to uverenje, na osnovu podataka kojima su oni raspolagali, mogli su da izdaju samo predstavnici vlasti u Republici Srpskoj, a nikako to nisu imali ljudi koji su radili u Vojsci Jugoslavije.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Momenat. Ovo uvjerenje izdaje se radi ostvarivanja prava pripadnika Vojske Republike Srpske i njihovih porodica. Postoji mogućnost da se ovo uvjerenje moglo koristiti i u Republici Srpskoj. Sad ne znam ja kome je ovo upućeno i kome je dostavljeno, da li u 30. kadrovski centar ili nekoj, recimo opštini ili za dodeljivanje stana. Postoje neki oblici takvih stvari.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sve ja to razumem, međutim, ja vas, ne pitam vas to, interesuje me i u ovom drugom uverenju od 5. oktobra: "izvršavao zadatke u zoni borbenih dejstava", takođe. Ne morate to tražiti, ista je priča. Jednostavno, podatke o borbenim dejstvima i ratnim situacijama u prilikama u Republici Srpskoj, moglo se utvrđivati samo u okviru vlasti u Republici Srpskoj, je l' tako?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Podaci o borbenim dejstvima, samo što su utvrđivana u Vojsci Republike Srpske.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Još bih samo hteo da vas pitam vezano za ova dokumenta koja ste gledali ovde, o unapređenjima ...

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Momenat, ako bih mogao da odgovorim, samo da kažem specifičan oblik jedinica i da razjasnimo ono šta je borbeno dejstvo jedinice, to se radi o otkrivanju letilice i to je borbeni zadatak.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ja se ne bih na to vraćao to će Sud ... Vi ćete proceniti sve ostalo šta piše u ovim dokumentima. Interesuje me sledeće: ova dokumenta koja ste gledali iz 1992, 1993, 1994, 1995. godine, koja je donosio Kadrovski centar, jesu li to stvari koje su u okviru vojne službe bile podređene Generalštabu Vojske Jugoslavije u tom vremenu i vrhovnom komandantu?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ne razumem.

SUDIJA MEJ: Probajte ponovo. Gospodine Tapušковиću, ponovite pitanje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je moje zadnje pitanje. Ova dokumenta o kojima ste govorili, a sva su iz tog vremena do 1995. godine, do momenta završetka ratnih dejstava u Bosni i Hercegovini, jesu li ona doneta u okviru određenih vojnih instanci, pod nadzorom i kontrolom Generalštaba Vojske Jugoslavije u to vreme i vrhovnog komandanta?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: U zaglavlju stoji "Personalna uprava Generalštaba Vojske Jugoslavije" Personalna uprava i navodi se na šta se odnosi dokumenat, da li se radi o naredbi o postavljenju, opis radnog mesta, šta radi, mislim, o tim dokumentima se radi.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala lepo.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Strana 80, linija 18, u zapisniku, mislim da se tu nalazi jedna greška u prevodu. Stoji sledeće: "do 1996. godine smo imali službene legitimacije Vojske Republike Srpske". Mogu li samo da vas pitam sledeće, da nam ponovite: kakve ste imali legitimacije do 1996. godine?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, do 1996. godine, kao važeće su bile legitimacije Jugoslavenske narodne armije. Znači, tokom cijelog ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li sada čujete? Moje sledeće pitanje: gospodin Milošević vas je pitao pod kojim ste okolnostima došli ovamo da svedočite i ja ću sada da zamolim da se sledećem dokumentu dodeli broj dokaznog predmeta i zamoliću vas da pogledate to. To je prevod pisma na engleski. Pitam vas da li prepoznajete sadržinu ovog pisma?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da, prepoznajem sadržinu ovog pisma. Radi se o mom dokumentu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi poslali pismo Tužilaštvu obaveštavajući ga da imate podatke koji su relevantni za ovaj konkretan predmet?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Jesam i ja sam, kao što sam i rekao na početku, prvi sam došao u kontakt s njom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, mi i dalje pokušavamo da nađemo original koji je svedok pisao rukom i molim da se ovo uvede u dokazni materijal pod pečatom.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet 505, tabulator 18, pod pečatom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Optuženi je stavio pred vas dokument 505, tabulator 4 i rekao vam da se taj dokument tiče isključivo razmene informacija. Na ekranu će se pred vama pojaviti deo tog dokumenta, tačka 3. Mogu li da vas zamolim da pročitate poslednju rečenicu pod tačkom 3, koja se nalazi u samom dnu.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Da. Poštovani sudija, ovde je navedeno "izradom zajedničkih planova o upotrebi snaga i izrade plana sadejstva". A ja kažem još sa svoje strane, razmjenom informacija u civilnom dijelu, do koje je došlo verovatno je nešto obično, a u razmenu informacija koje se prikupljaju od ovih jedinica, to se smatra borbenom aktivnošću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada se kaže "razmeštanje snaga", da li se to odnosi na nešto van jedinica, čiji ste vi bili pripadnik?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Hoćete li biti ljubazni još jednom da ponovite pitanje?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se dokument koji se nalazi pred nama tiče drugih planova ili da li se tiče onih pitanja izvan onih na koje se konkretno osvrće ovaj dokument?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Pa, tiče se, između ostalog, razmene oficira za sadejstvo na komandnim mjestima i operativnim centrima komandi jedinica, razmene obaveštavanja o situaciji u vazдушnom prostoru, što vide oni da vidimo i mi i to je to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovo je naredba koju je odobrio general Mladić i njom se navodno daju uputstva Vojsci Republike Srpske, pripadnicima Vojske Jugoslavije i pripadnicima SVK. Možete li da nam objasnite pod kojim okolnostima bi general Mladić bio u stanju da izda takvu vrstu naređenja koja bi bila obavezujuća za obe druge dve vojske?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam jednu primedbu.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Grum postavlja potpuno pogrešno pitanje jer general Mladić, u ovom dokumentu, ništa ne naređuje ni Vojsci Jugoslavije, ni Srpskoj Vojsci Krajine. Naprotiv ...

SUDIJA MEJ: I sami to možemo da pročitamo. Neka svedok odgovori.

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Komandant, general Mladić je bio komandant Vojske Republike Srpske i ne dolazi u obzir ... Radi se o planu, zajedničkim planovima sadejstva, a da razjasnimo, ne radi se o naređivanju, radi se o instrukcijama u novonastaloj situaciji, šta treba određeni nivoi jedinica da rade u određenim situacijama i šta da se uradi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Moje poslednje pitanje i molim da se ponovo svedoku pokaže dokazni predmet 505, tabulator 12, to je dokazni predmet čija su poslednja četiri 0095 i označen je plavim flomasterom. Vi ste već komentarisali ovaj dokument i ovo je ono vanredno unapređenje Vinka Pandurevića i Dragana Obrenovića. Vi ste nam već opisali okolnosti pod kojima je neko mogao na ovaj način da bude unapređen. Možete li nam sada u jednoj konciznoj rečenici objasniti šta znači ovo vanredno unapređenje?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Poštovani sudija, znači radi se o vanrednom unapređenju za neke zaslužene aktivnosti, unaprijeđuju se Pandurević Vinko i Obrenović Dragan gde se tačno navodi da su oni na dužnosti u 30. kadrovskom centru kao članovi Vojske Jugoslavije, unaprijeđuje se sa datumom tim i tim, ovjereno od vojne pošte, navedeno mjesto, konkretno Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, Vinko Pandurević je optužen za zločine za koje se tvrdi da ih je počinio u julu 1995. godine, to je javno poznato. Isto tako je javno poznato da je gospodin Dragan Obrenović priznao krivicu za te iste zločine u julu 1995. godine. Kog je datuma ovaj dokument o unapređenju?

SVEDOK B-127 – ODGOVOR: Ovaj datum je na osnovu naredbe od 31. decembra 1995. godine, a zavedeno je 6. januara 1996. godine. Naredba je napisana 31. decembra 1995. godine.

TUŽILAC GRUM: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine B-127, ovim ste završili vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite, a sada možete da idete. Molim vas da sačekate dok se ne spuste roletne. Kada završimo sa ovim svedokom, pročitacu sudski nalog Pretresnog veća.

sekretar: Molim vas da Tužilaštvo kaže konkretnije koji tabulatori ovog dokaznog predmeta moraju da budu pod pečatom. Trenutno imam zabeležene dokumente pod tabulatorima 1, 3, 5, 6, 7, 8, 18, a dokument pod tabulatorom 16 je povučen.

TUŽILAC GRUM: To je sve ispravno.

SUDIJA MEJ: Sledeći svedok je zaštićen i zaista je važno da mi sve ovo rešimo ekspeditivno. Ako su roletne spuštene, možemo da uvedemo svedoka.

TUŽILAC NAJS: Da, upravo sam to hteo da predložim.

SUDIJA MEJ: Da, ali važno je da mi iznesemo ovu našu odluku. Koliko vam treba da uvedete sledećeg svedoka? U redu, onda neka se uvede ovaj svedok.

Počecemo. Neka svedoči pet ili 10 minuta, a onda ćemo da završimo s radom. Da li imate neka druga administrativna pitanja?

TUŽILAC NAJS: Da, nekoliko i tiču se svedoka na zatvorenoj sednici. Pošto se sada pripremamo za tronedeljnu pauzu u radu, ne znamo na koji način možemo da budemo Pretresnom veću od pomoći. Hteli smo da vam kažemo kakav je redosled za sledeću nedelju i da vam kažemo koje dokumente mislimo da vam dostavimo, a za koje mislimo da će vam biti od pomoći. Isto tako, imamo na umu duh nedavne promene koju je došlo jednom od vaših odluka i, isto tako, ćemo da pokušamo da vam pripremimo karte za Hrvatsku i za Bosnu sledeće nedelje, na kojima se vide konkretne lokacije o kojima je svedočeno i o kojima je delimično svedočeno. Čini nam se da vam to može biti od koristi. Dostavićemo vam novi spisak svedoka najverovatnije sutra ili prekosutra i navešćemo koje ćemo svedoke da izbacimo sa tog spiska, da bismo uštedeli na vremenu i da bismo ispunili naše obaveze do roka. Što se tiče hronologije redosleda svedoka, na ovom tekućem spisku stoji da bi svedok B-083 svedočio, posle njega svedok po pravilu 92bis, a onda Odri Bading (Audrey Budding). Predlažem da se ovo zameni, da Odri Bading svedoči odmah posle svedoka B-083. Razlozi: zato što ona dolazi iz daljine, ona je svedok veštak i obično je poželjnije da se to uradi u kraćem roku. Nadam se da će ona moći da počne sutra i želeo bih da se optuženi pripremi za to. Dakle, sutra ili narednog dana. Ukratko ću da ispitam ovog svedoka tokom glavnog ispitivanja, kao što radim sa svim drugim veštacima. Pretresno veće se seća da smo mi provizorno doneli odluku da, iako smo želeli da svedoči veštak istoričar, da smo bili spremni da nju skinemo sa spiska, zato što ne bismo imali dovoljno vremena ukoliko bismo došli u tesnac sa vremenom. Ali, to smo uspeli da rešimo. Ona je ovde na spisku svedoka, dolazi da svedoči i mi vas molimo da kao Pretresno Veće date instrukcije optuženom da on skoncentriše svoja pitanja na relevantne stvari. Trudiću se da je ne ispitujem duže od pola sata u direktnom ispitivanju. A sada, što se tiče svedoka B-083, hteo bih nešto da vam kažem, ali, molim vas, na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Prešli smo na otvorenu sednicu, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Molim da svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK B-083: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

TUŽILAC NAJS: Tokom svedočenja obraćaćemo vam se kao svedoku B-083. Časni sude, molim da se da jedan zajednički broj za dokazne predmete koji će biti uvedeni preko ovog svedoka.

sekretar: Oni će biti označeni kao dokazni predmet 507.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokument koji je pod pečatom, tabulatorom 1 dokaznog predmeta 507. Kažite mi molim vas, sa "da" ili "ne", da li se na ovom listu papira nalazi vaša biografija?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine B-083, paragraf 1 rezimea, da li ste vi neko vreme radili u srpskom Ministarstvu odbrane?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada paragraf 5: da li su smenjivali ministri u Ministarstvu odbrane na sledeći način: admiral Jokić, zatim general Simović, a zatim general Negovanović?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 7. Kada je Simović stupio na funkciju ministra, da li mu se pridružio general-major Kuzmanović, koji je bio pomoćnik ministru za vojna pitanja?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 19. Da li ste upoznati sa tim da postoji nešto što se zove "grupa za koordinaciju" koja je bila vezana za generala Đorđevića?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada vas molim da pogledamo dokazni predmet 427, tabulator 37 i 38. Prvo da pogledamo tabulator 37. Hteo bih da podsetim Pretresno veće putem ovog svedoka, kakav je sadržaj ovog dokumenta. Da, ovaj dokument možemo da vidimo na sistemu "Sanction". Vidimo englesku verziju. Da li vi, časni Sude, imate englesku verziju?

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hteo bih samo da podsetim one koji ne mogu da čitaju verziju na BHS, to je dokument od 1. novembra 1991. godine. Dokument je izdalo Ministarstvo odbrane Republike Srbije gde se traži da se u tačku dnevnog reda uvrsti i sledeća tačka, a to je informacija o pružanju pomoći srpskim oblastima u Hrvatskoj. Kaže se: "S obzirom na značaj i stepen poverljivosti, ova tačka dnevnog reda tere ba da se razmatra na zatvorenoj sednici Vlade". Ovo je potpisao general-major Kuzmanović. Gospodine B-083, da li prepoznajete ovaj potpis i ukoliko da, o čijem se potpisu radi?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Radi se o potpisu general-majora Branislava Kuzmanovića. Smatram da je autentičan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala, a sada dokazni predmet 427, tabulator 38. Nadam se da Pretresno veće ima dokument na engleskom jeziku. Ovo je dokument koji je izdalo Ministarstvo odbrane Republike Srbije, datum je 1. novembar 1991. godine. Izveštaj je upućen Vladi Republike Srbije o pružanju pomoći srpskim oblastima u Hrvatskoj. Pretresno veće se, verovatno, seća toga da je to onaj koji u engleskoj verziji kaže, u drugom paragrafu: "na bazi najužeg kruga prioriteta koji su više puta preispitivani i svedeni na najneophodnije potrebe u pomoći Srbima u Hrvatskoj, smatramo da do kraja novembra i decembra 1991. godine pomoć koja treba da se pruži je milijardu dvesta pet miliona dinara". Koliko je meni poznato, to je 92 miliona nemačkih maraka, otprilike. Ono što nas interesuje, gospodine B-83, je sledeće, da li vidite potpis u dnu ovog dokumenta i ukoliko da, da li prepoznajete o čijem se potpisu radi?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Ovde potpisa nema. Aha, ima. Branislav Kuzmanović, general-major.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da gledate na pogrešan deo dokumenta. Molim da se da svedoku dokument pod tabulatorom 38 i da mu se pokaže druga strana na BHS-u. Da li prepoznajete potpis?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Prepoznajem. Ali ovo nije Tomislav Simović, nego je Branislav Kuzmanović potpisao.

TUŽILAC NAJS: Hvala, vrtićemo se na to kasnije, najverovatnije sutra.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs (Nice), kad dođete do prikladnog trenutka, molim vas da završimo sa radom za danas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Svakako. Zatim prelazimo na paragraf 33. A, sad nam uopšteno recite, gospodine B-083, o isplatama iz Ministarstva odbrane. Ko je još sem ministra imao ovlašćenje da naredi da se izvrši isplata iz sredstava Ministarstva odbrane?

SVEDOK B-083 – ODGOVOR: Pored ministra odbrane imao je deponovani potpis zamenik ministra i još lica koja je on smatao neophodnim da ga mogu zastupati u tim poslovima. I ne znam koja su.

TUŽILAC NAJS: Da li je sada prikladni trenutak, časni Sude?

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine B-083, završićemo sa radom za danas. Žao mi je što niste mogli danas duže da svedočite, ali završićemo sa vašim svedočenjem sutra. Molim vas da tokom ove pauze ne razgovarate ni sa kim o vašem svedočenju, sve dok ga ne završite, a to uključuje i zastupnike Tužilaštva. Zamolićemo vas da se vratite sutra u 9.00. Ali pre nego što izađete, moramo da spustimo roletne. Pre toga ću da se pozabavim jednim administrativnim pitanjem koje se ne tiče vas. Molim vas da još ne spuštate roletne. Sada ću da pročitam jednu odluku, koja se ne tiče vas. Prva odluka se tiče izjava sledećih svedoka: B-1750, 1488, 1524, 1460, 1516, 1097, 1704, 1010, 1502. Sve ove izjave se tiču događaja koji su vezani za preuzimanje vlasti u opštinama Bljeljina, Zvornik i Bratunac. Već je bilo dosta svedočenja o ovim događajima te su izjave ovih svedoka kumulativne i usvojiće se po Pravilu 92bis. Tužilaštvo prihvata da ovi svedoci dođu na unakrsno ispitivanje sem u slučaju dva svedoka, a to su svedoci B-1010 i svedok B-1516. Optuženi se protivi bilo kakvom prihvatanju izjava i stoga se *a fortiori* protivi tome da se bilo koja izjava prihvati bez unakrsnog ispitivanja. Amikusi nisu stavili prigovor u odnosu na svedoka B-1516 ističući da je svedočenje tog svedoka

potpuno kumulativno jer se u tom svedočenju određuje Repić kao počinitelj zločina protiv ljudi koji su bili pritvoreni u Čelopeku. On je bio označen kao počinitelj ranije i ovo nije bilo osporeno. Usled tih razloga, Pretresno veće će usvajati ovu izjavu bez unakrsnog ispitivanja. Što se tiče svedoka B-1010, amikusi ističu da ova izjava sadrži jednu značajnu tvrdnju, što je istina. Pa ipak, Tužilaštvo smatra da je ovo svedočenje potpuno kumulativno u odnosu na svedočenje svedoka B-1701, koji je bio detaljno unakrsno ispitan o prisustvu JNA. Štaviše, Tužilaštvo će pozvati još jednog svedoka da svedoči o preuzimanju vlasti u Bratuncu i taj svedok će biti unakrsno ispitan. Isto tako treba primetiti da svedok vojnike označava kao lokalne Srbe, a ne pripadnike redovne JNA. U ovakvim okolnostima smatramo da ne postoji niti jedan razlog zbog čega oni treba unakrsno da se ispituju. Stoga, ovih devet izjava će da se usvoje po Pravilu 92bis. Izjave svedoka B-1516 i B-1010 će biti usvojene bez unakrsnog ispitivanja. Ostali svedoci moraju da dođu radi unakrsnog ispitivanja. Imamo još dve kratke odluke koje bi bilo prikladno da se sada iznesu. Izvinjavam se prevodiocima što nemaju tekst, ali kao što sam rekao reč je o dve vrlo kratke odluke. Prva se odnosi na svedoka B-1241 i zahtev Tužilaštva od 7. jula koji se odnosi na tog svedoka, a u kojem se traži usvajanje transkripta i pismene izjave svedoka, po Pravilu 92bis. Takođe, imamo i primedbe amikusa kao i repliku tužioca na te primedbe. Zaključili smo da ovo svedočenje mora da bude uživo, dakle, *viva voce* zbog javnog interesa koji ide tome u prilog, budući da svedočenje sadrži vrlo značajne tvrdnje vezane za optužnicu za Bosnu, angažman osoba kao što je Mladić, odnosno njegovo učestvovanje u udruženom zločinačkom poduhvatu i saradnju Srbije i VRS. Na kraju, imamo predlog koji se tiče izjave Ane Bičanić. Mi smo razmotrili taj predlog. Naime, predlaže se da se njeno svedočenje zameni drugim i da se to svedočenje usvoji po Pravilu 92bis, zajedno sa unakrsnim ispitivanjem. Nismo primili nikakve sugestije amikusa. Svedočenje jeste kumulativno, tiče se napada na Saborsko i dajem dozvolu da se izvrši ova izmena, a rečena izjava biće usvojena po Pravilu 92bis. Svedok će da dođe pred Pretresno veće zbog unakrsnog ispitivanja. Sada ćemo da prekinemo raspravu. Nastavljamo sutra ujutro.